Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0807, 4-0237
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 104. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 2-го ЧЕРВНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 2, 1954. No. 104. VOL. LXI.

ТІЛЬКИ КРЕМЛІВСЬКІ ПРОВІДНИКИ НЕ ДОПУСКАЮТЬ ДО МИРУ — КАЖЕ АЙЗЕНГАВЕР

ПРЕЗИДЕНТ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ДЕМАГОГАМИ В ЗДА; ЗАКЛИКАЄ ВІЛЬНИЙ СВІТ БУТИ СИЛЬНИМ ДУХОМ І ОЗБРОЄНИМ У ВІДНОШЕННІ ДО КОМУНІСТІВ

Ню Йорк. Н. Й. — Президент Айзенгавер промовляв на обіді Колумбійського університету в Ню Йорку в готелі Вальдорф - Асторія і заявив, що ввесь світ бажає миру, але провідники на Кремлі не хочуть до нього допустити. ЗДА і ввесь вільний світ мусять бути сильні духом і мусять бути добре озброєні, щоб не допустити до того, щоб комуністи могли використовувати всякі дрібні непорозуміння між вільними народами. Американський нарід мусить бути об'єднаний і сильний також і проти тих своїх демагогів, щоб могти „викинути зі святині волі тих усіх, які хотіли б наложити контролю на наші думки, без огляду на те, чи вони є агентами чужих країн чи тільки жадні влади особи в цій країні". Президент остерігав, що виникла б небезпека, для Америки, коли б ми дозволили переконати себе, що кожна людина, яка має інщу думку від нашої — це вже мусить бути зрадник держави. Президент не згадував прізвища сенатора Джозефа МекКарті, і його пресовий секретар Джеймс С. Гаґерті відмовився коментувати, що ці слова президента відносяться до сенатора Мек Карті. Але інший представник уряду відповів на запит журналіста, чи президент мав на думці сенатора Мек Карті, запитом: — А того ж би іншого? Президент промовляв до 2,200 осіб — професорів, вихованків і приятелів Колумбійського університету з приводу 200-річних роковин існування цього університету. Його промову 20 разів оплескували присутні, а найдовше оплескували те місце, в якому президент говорив проти домашніх жадних влади демагогів. Також і президент Колумбійського університету Д-р Ґрейсон Кірк згадав у своїй промові про тих, які, хоч і є „малими людьми", хотіли б промовляти від імені всієї нації.

„УКРАЇНСЬКІ РОКОВИНИ"

Ню Йорк. „Позбавлені почуття гумору кремлівські лідери мабуть не бачать того, але там є чимало комізму в отих штучних манифестаціях, що ними в останніх тижнях „святковано" „возз'єднання" України з Великоросією 300 років тому" — цими словами починається стаття під повищим наголовком, яка появилась в понеділковому числі „Ню Йорк Таймс-у" на його редакційній сторінці: „Чим більше було там промов, парад, делеґацій і декорацій, які були призначені, щоб підкреслити ті роковини, тим смішнішим і потворнішим ставало те видовище. Коли б хтось міг вимагати від в'язнів у невільничих таборах праці, щоб вони святкували заснування поліційної держави, то з таким самим успіхом можна б вимагати від українців, щоб вони радувалися з приводу історії українського поневолення впродовж останніх 300 років. Тільки наслідком найнахабнішого перекручення історії Кремль зміг знайти версію, яка послужила для цієї цілі.

„Проте є фактом, що Маленков і кумпанія вважали необхідним вжити всіх оцих заходів, щоб приєднювати собі українську прихильність: це проречисте свідоцтво, наскільки непевною вони почувають свою позицію в отій просторій і багатій країні. Зокрема Хрущов знає, як важкими були терпіння українців під совєтським режимом і як дуже зріс український націоналізм в отих останніх десятиріччях.

„Українці й великороси — це споріднені слов'янські народи. Коли б їм дати вільний вибір, як кожний з них мав би жити, то — очевидно — вони могли б існувати разом у насправді сфедерованій державі, або співпрацювати, як мешканці сусідніх самостійних держав. Проте дійсність тепер така, що в Україні є панування Кремлю і русифікація. Як довго існує такий стан, так довго зростатиме націоналістичне напруження в Україні, то ніякі промови ані паради не проженуть того злого духа, що його допомогла викликати на світ політика Кремлю".

ФБІ арештувало 7 комуністичних провідників

Ню Йорк, Н. Й. — Аґенти Федерального Бюра Інвестиґацій арештували 7 провідників комуністичної партії на стейт Конетикат, обвинувачуючи їх в тому, що силою змагають до скинення уряду ЗДА. В Ню Йорку арештовані такі три особи: 38-річний Саймон Сілверман, в партійному підпіллі відомий як Сід Тейлор, — бувший голова комуністичної партії в стейті Конетикат; 46-річний Роберт С. Екінс — бувший секретар комуністичної партії на той сам стейт; 39-річний Джекоб Ґолдрінґ — член партійного комітету. В Ню Гейвен арештовані: 32-річний Алфред Ліо Мардер, Джозеф Дайман і Сідні Сусман — Резнік, а в Вест Гартфорді арештовано Джеймса Шермана Тейта. Від 1948 року ФБІ арештувало 109 урядовців комуністичної партії. В липні 1948 уряд почав арештувати комуністичних провідників на основі закону Смита з 1940 року. З того засуджено вже 48 осіб.

В АМЕРИЦІ

● **Директор** Профілактичного Бюра в департаменті здоров'я д-р Морріс Ґрінберґ, повідомив, що від двох відсотків дітей, які будуть щеплені проти дитячого паралічу, два рази братимуть кров: перед першим щепленням і після третього щеплення, щоб можна було встановити, які зміни зайшли в їх крові.

● **Нюйоркська Рада Рабінів** протестує проти поданої до Конґресу резолюції сенатора Р. Ф. Фландерса про внесення додатку до Конституції, в якому сказано про признання „влади й законів Ісуса Христа, Спасителя і Царя Народів". Рада Рабінів вважає, що такий додаток до Конституції був би „нарушенням релігійної свободи та збільшив би конфлікт між визнавцями різних релігій".

● **Воррен Дж. Тоссіб** у статті, видрукуваній у „Крістіен Геральд, передбачає на основі обрахунків, що в 1975 році буде в ЗДА 190,000,000 населення. Він твердить, що тоді в цій країні буде 120 мільйонів членів церков різних віровизнань. До того часу треба буде збудувати 400,000 нових церков, що коштуватиме 8,000,000,000 долярів.

● **З Вашинґтону** повідомляють, що державний департамент відмовив дозволу на в'їзд до ЗДА англійському фізикові і лявреатові нагороди Нобеля в 1933 році проф. А. М. Дайракові, який мав викладати теоретичну фізику в. Прістонському університеті в Н. Дж. Одна з причин відмови — його поїздка після війни на науковий з'їзд до Москви.

З БОГОМ ТА ПІД ЗНАКОМ ВЕЛИКИХ УСПІХІВ У МИНУЛОМУ І ЩЕ БІЛЬШИХ ЗАВДАНЬ У МАЙБУТНЬОМУ — ПОЧАЛАСЬ У ВАШИНГТОНІ XXIII КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Голова Д. Галичин відкрив Конвенцію. — Впр. о. П. Пилипець, гр.-кат. парох Вашинґтону, провів молитву, взиваючи Божого благословення. — Прочитано привіт і благословенство від Владики І. Бучка. — Привіт і благословенство виголосив Владика Мстислав.

Адв. МИХ. ПІЗНАК ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ КОНВЕНЦІЇ. — І ДЕНЬ НАРАД ЗАКІНЧЕНО ВИБОРОМ КОМІСІЙ

Вашинґтон, 31 травня. (Телефоном). — В понеділок 31 травня, коли уся Америка святкувала традиційний Поминковий День, вшановуючи пам'ять і вкриваючи квітами могили своїх героїв, що віддали життя за волю, у столиці З'єдинених Держав в готелі Статлер почалась звичайна XXIII з черги головна Конвенція Українського Народного Союзу, яка зі свого боку вставанням з місць та хвилинною мовчанкою, на заклик голови У.Н.Союзу Д. Галичина, вшанувала пам'ять Поляглих.

НАПЕРЕДОДНІ КОНВЕНЦІЇ

Вже в неділю 30 травня, у вестибюлі готелю, у вїндах та в коридорах багатьох поверхів можна було побачити більші й менші гурти осіб, старших і молодих, чоловіків і жінок, з синьо-жовтими конвенційними відзначками на грудях. Усюди гомонить українська мова. А в неділю ввечері вже почались в поодиноких приміщеннях традиційні конвенційні „кокуси", на яких делеґати поодиноких округ, чи поодиноких груп, обговорювали конвенційні справи й устійнювали своє становище до них: вибір конвенційної Президії і Комісій, зміни статуту, ухвали для добра організації. Справ багато, люди поважні.

ПОЧИНАЄТЬСЯ КОНВЕНЦІЯ

В понеділок 31 травня, о год. 9 ранку поступово заповняється велика конференційна заля. У ній 500 місць для делеґатів і коло 200 для гостей. На фронті залі — довгий президіяльний стіл, закритий зеленим сукном. По обох боках прапори: зоряний американський і синьо-жовтий з відзнакою У.Н.Союзу, а на фронтовій, закритій пурпуровим сукном стіні — великий синьо-жовтий транспарент з двомовним українським і англійським написом: „Вітайте, Делеґати і Делеґатки XXIII Конвенції Українського Народного Союзу". Заля заповняється людьми. Море голів. Це без сумніву найбільший і найсерйозніший збір відповідальних і уповноважених делеґатів. Між приявними — свідомі головні Союзові діячі, які вже бачили неодну конвенцію. Разом з ними й такі, які вперше тепер її бачать. Тут заступлені всі верстви нашого суспільства і — можна б сказати — всі території Соборної України. Хоч у приватних розмовах, чи на „кокоса" можливо й видвигаються „спеціяльні справи" поодиноких груп, то тут, на залі, нема жадних різниць ані між віком, ані поміж походженням, віровизнанням, чи політичними поглядами. Тут справді одна велика й зразкова Союзова сім'я.

О год. 10 ранку голова У. Н. Союзу Д. Галичин б'є молотком об стіл і прохає займати місця. Замовкає гомін, а з гучномовців несеться могутня пісня американського гимну, а після нього — гимну У.Н.Союзу. Обидва гимни передано з плит, награних на фестивалю з приводу 60-річчя У.Н.Союзу в Карнеґі Голл в Ню Йорку.

ПОЧИНАЄМО З БОГОМ

Тим часом до мікрофону приступає кремезна постать, до священичого одягу якої підходить лагідний і приязний вираз обличчя. „Це Впр. о. П. Пилипець, український католицький парох у Вашинґтоні" — представляє голова Д. Галичин. „Во ім'я Отця і Сина і Духа Святого" — починає о. парох, а правиця кожного делеґата підноситься і робить символічний хрест. О. парох проводить молитву, якої навчив нас сам Господь: — „Отче наш", а уста делеґатів ледве замітно ворушаться, повторюючи. Опісля Впр. о. Пилипець прохає Божого благословенства і Божої помочі для тих важливих нарад і їх учасників.

Д. ГАЛИЧИН: „У.Н.СОЮЗ — МАЛА УКРАЇНСЬКА РЕСПУБЛІКА..."

Делеґати знову займають місця, а при мікрофоні виконує одну з своїх найважливіших функцій, п. Дмитро Галичин, голова У.Н.Союзу:

„Шановні Делеґати й Делеґатки" — починає він урочистим спокійним голосом. Він нав'язує до минулого та говорить про теперішнє й майбутнє. У.Н.Союз порівнює він — за словами високого американського представника — з „малою, але вільною українською республікою", між головними завданнями якої є — допомога у визволенні великої, але все ще поневоленої Української Народної Республіки там, де широкий Дніпро, сині Карпати, білий Кавказ та Чорне море. (Дослівний текст її. Читачі знайдуть на іншому місці в цьому числі.) Довгі і щирі оплески є найкращим доказом солідарности приявних із сказаним у закінченій промові.

ПРОМОВА О. ПИЛИПЦЯ

Тим часом голова Д. Галичин просить до слова о. Пилипця, який — за його власними словами — з глибоким зворушенням стає перед цим великим українським соймом та пригадує, як це під час визвольної війни в цій країні післанець зголосив Вашинґтонові: „З нами Бог — ми перемогли!" — а Вашинґтон йому відповів: „Юначе, Бог з нами завжди, проте важливо, щоб і ми були з Богом". „Це відноситься і до нас усіх та по всі часи". О. Пилипець з приємністю і вдячністю стверджує, що так почалася і ця конвенція — з нами Бог і ми з Богом. Уже в неділю конвенційні делеґати заповнювали місцеві українські церкви, — про це з вдячністю довідаються і ті наші брати, яким ворог не дозволяє молитись. О. парох говорить про У. Н. Союз: Це назва, відома йому вже здавна, ще з рідного краю, що його він покинув в 1944 році. Це назва, яка пішла була в найдальші закутини рідного краю. Занесли її там пожертви на Просвіту, на Рідну Школу, інвалідів, на УВО, заніс той великий вклад, що його дала ця організація на допомогу визвольним змаганням України. Цей вклад продовжується дальшими пожертвами, відповідними публікаціями й іншими проявами. За те хай буде дяка членам цієї організації — говорить о. Пилипець — від людини, яка мала честь носити уніформу українського вояка та відзнаку старшини української армії, а нині, в інших обставинах, та інакше продовжує свою службу Богові й народові. О. Пилипець, на сурдуті якого видніє відзнака УГА, говорить ще коротко про свої зусилля і труднощі збудувати український храм Божий в цій столиці та висловлює свою подяку У. Н. Союзові і його голові Д. Галичинові, з яким його в'яже „спільна українська шабля". Окремо дякує о. парох людині, з якою сам ще ніколи не стрічався був, але якої бадьорі слова заохоти передані через радіо тоді, коли одна вітка українського народу, Карпатська Україна, зривалась до волі, він носить у своєму серці до сьогодні. Він має на думці д-ра Л. Мишугу, редактора „Свободи". Закінчує свою промову о. Пилипець висловом глибокої віри, що чейже український нарід „діждеться свого Вашинґтона".

— Д. Галичин дякує Впр. о. Пилипцеві за привіт і промову та заповідає, що — „як з Богом ми Конвенцію почали, та і з Богом ми її закінчимо. Зробить це Впр. о. Варварів, український православний парох столиці". Голова одночасно заповідає, що на Конвенцію наспіли численні привіти, але тим часом відчитує лише один, а саме від Архиєпископа Кира Івана Бучка, екзарха українців католиків в Західній Европі.

ПРИЯВНІ НА КОНВЕНЦІЇ: 437 ДЕЛЕҐАТІВ З 920 ГОЛОСАМИ

До голосу приходить Верифікаційна Комісія в складі: пп. А. Маланчук, д-р В. Вишиваний, А. Дзюла, Г. Кисіль і П. Тепер, які працювали з головним секретарем Г. Германом. Члени Комісії по черзі викликають поіменно кожного делеґата і потверджують його повновласті та кількість репрезентованих голосів, опісля з'ясовують деякі неясності, одну з них передаючи до виясення Конвенції. Комісія ствердила, що на Конвенції є приявних 437 делеґатів з 920 голосами і 19 членів дотеперішнього Головного Уряду з 19 голосами.

ВЛАДИКА МСТИСЛАВ ВІТАЄ КОНВЕНЦІЮ ВІД УПЦеркви

Тим часом делеґат на Конвенцію о. Омелян Мицик інформує Президію про приявність на залі Архиєпископа Української Православної Церкви, Владики Мстислава, якого Конвенція вітає вставанням з місць. ВПреосв. Мстислав виголошує привіт для Конвенції від УПЦеркви, говорить, що ця Церква завжди цікавилася українським народним життям і завжди ним живе. Український Народний Союз — за словами Владики — як братсько-запомогова організація вже впродовж 60 років виконує християнську послугу своїм членам і ближнім, даючи рівночасно величезний вклад в загальну українську скарбницю. З окремою приємністю Владика згадує, що Українська Церква завжди має в УНСоюзі та його проводі повне зрозуміння і підтримку. „Боже Вам допомагай!" — кінчить своє слово Владика Мстислав.

АДВ. М. ПІЗНАК ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ КОНВЕНЦІЇ

Після одногодинної обідової перерви наради першого дня Конвенції продовжуються вибором Президії і поодиноких Комісій. З багатьох кандидатів обрано Президію Конвенції в такому складі: адв. М. Пізнак — голова, д-р В. Ґалан і пані Людмила Івченко — заступники голови, пані Иосипа Гібайло-Гіббонс і Ю. Баранюк — секретарі.

СКЛАД КОМІСІЇ ВИБОРЧОЇ ТА ПРОСЬБ І СКАРГ

На прохання Конвенції Голова Д. Галичин продовжує вибір ще двох Комісій: Виборчої та Просьб і Скарг. До Виборчої Комісії увійшли: пані Подола, д-р Палідвор, п. Галущак, п. Бобечко, п. Грималюк, пані Дика, п. Малетич, о. Мицик, п. Кавун і п. Запаринюк. До Комісії Просьб і Скарг увійшли: д-р Утриско, пані Демидчук, п. Пігуляк, п. Гентиш і п. Васильовський.

ЗАКІНЧЕНО 1-ИЙ ДЕНЬ НАРАД

На закінчення 1-го дня конвенційних нарад п. Д. Галичин, який проводив ними досі, викликає новообрану Президію і передає їй дальший провід Конвенції. Адв. М. Пізнак в імені Президії дякує Конвенції за вибір і гаряче закликає до уважних дальших нарад, завжди з думкою, що вирішується дальша праця нашої найбільшої вільної інституції, від якої в багато дечому залежить і кінцевий успіх загальних українських змагань до відбудови соборної, вільної, від нікого незалежної української держави.

На цьому закінчено перший день нарад, відкладаючи Конвенцію до наступного дня, до 8.30 ранку.

Московські паради в честь 300-ліття „возз'єднання"

Москва. — Впродовж двох днів — совєтський прем'єр Маленков і генеральний секретар всесоюзної комуністичної партії Хрущов тричі спільно показувались на маніфестаційних імпрезах у рямцях святкування 300-ліття Переяславського договору. Ці обидва совєтські достойники впоряд сиділи в суботу 29 травня на спеціяльному засіданні ради міністрів Російської Соціялістичної Федеративної Совєтської Республіки, а вечером були присутні на концерті у Великому Театрі з цієї нагоди. В неділю відбулась на Червоному майдані публічна велика парада в честь „возз'єднання". Над Червоним майданом кружляло 107 бойових літаків. Крім названих двох найвищих совєтських потентатів, присутніми були ще всі інші члени уряду, між ними Мікоян, Первукін і маршал Булґанін, а також тількищо прибулий з Москви Молотов і з Будапешту Ворошилов.

● **Лондонська дирекція** пошти переводить спішним порядком зміну замків на 11,000 вуличних поштових скриньках, після того, як 18-літній Кеннет Болл заявив у суді, що він звичайним ключем від своїх дверей відчинив одну таку скриньку і викрав звідтам одного листа.

ҐРОМИКО ПРОПОНУЄ КОМІСІЮ НАД ПЕРЕМИР'ЯМ В ІНДО-КИТАЇ

ЧЛЕНАМИ ЦІЄЇ КОМІСІЇ МАЛИ Б БУТИ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА, ПОЛЬЩА, ІНДІЯ І ПАКІСТАН; ЗДА ПРОТИ ЦЬОГО ПЛЯНУ

Женева. — Заступник совєтського міністра закордонних справ Андрей А. Ґромико запропонував на Женевській конференції, щоб чотиричленна комісія контролювала здійснювання перемир'я в Індо-Китаї. До цієї комісії мали б входити представники таких держав: Чехословаччини, Польщі, Індії і Пакістану. Ґромико і прем'єр комуністичного Китаю Чу Ен-ляй заявили в дискусії, що подібна комісія вже здійснювала умови перемир'я в Кореї, і тому траба б подібну комісію зорганізувати і для перемир'я в Індо-Китаї. Але представник ЗДА, підсекретар в державному департаменті і голова американської делеґації генерал Волтер Беделл Смит заявив, що не можна представників комуністичних держав Польщі і Чехословаччини вважати за дійсно невтральних, бо вони мусять бути ідеольогічно льояльні до комуністичної ідеології. Смит домагався, щоб членами цієї комісії для перемир'я в Індо-Китаї були представники дійсно невтральних держав. Більшість членів Женевської конференції підтримали пропозицію американського представника. Вкінці погодилися на тому, що вступні розмови про перемир'я в Індо-Китаї, почнуться в Індо-Китаї, де полковник Мішель де Бребіссон буде представником Франції і Індо-Китаю, а полковник Га Ван Лав буде репрезентувати в'єтмінських комуністів. В Женеві мають обговорювати справу перегрупування військ на фронті в зв'язку з перемир'ям.

У ТРЬОХ ОСТАННІХ ДНЯХ:

— Джюзеппе Сарто, як насправді звався Папа Пій X, був проголошений святим в суботу 29 травня ц. р. в одній із найвеличавіших релігійних церемоній, що їх бачила історія Католицької Церкви. Коло пів мільйона людей було на майдані перед собором св. Петра у Римі, крім вщерть виповненого собору. Церемонію перевів Папа Пій XII.

— Молотов виїхав в неділю вранці з Женеви до Москви з кількома іншими членами совєтської делеґації на Женевську конференцію, залишивши свого заступника, віце-міністра Ґромика. Молотов, повідомивши на день раніше делеґатів Заходу про свій виїзд, натякнув, що вернеться за кілька днів назад, але в Женеві не є певні щодо цього: Молотов, мовляв, поїхав або на те, щоб порадитись в Москві над дальшою долею конференції, або рішив заманіфестувати своїм виїздом невдачу конференції.

— Женевська конференція опинилась на своєму вирішному звороті: делеґація комуністичного В'єтміну рішуче узалежнила припинення в Індо-Китаї воєнних дій від політичних передумов, що відкидає Захід. Знову ж в справі Кореї є така принципова розбіжність становищ, як мали б бути переведені вибори в цілій Кореї, від чого залежить майбутній політичний режим країни, що Сіям запропонував, щоб узагалі заперестати говорити в Женеві про Корею і передати її Комітетові з 7 держав (ЗДА, СССР, Франція, Англія, Комуністичний Китай, Північна й Південна Корея), які склали б звіт Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй.

— Сіям (Таї) офіційно зголосив скаргу до Ради Безпеки ОН, що він загрожений небезпекою комуністичної аґресії у зв'язку з подіями в Індо-Китаї і попросив вислати делеґатів ОН для перевірки цієї небезпечної ситуації.

— СССР рішив, здається, зірвати дальші розмови з ЗДА про контролю атомової зброї і використання атомової енергії для мирних цілей: так видко із статті в московській „Правді" про безвартність дальших таких розмов. „Правда" твердить, що небезпека атомової війни щораз зростає.

— Французький уряд видав приказ головнокомандуючому в Індо-Китаї, генералові Наварр, боронити дельти Червоної ріки і не стягати відтіль військ ближче Ганой. У Франції приспішено покликання 80,000 новобранців. Вони заступлять коло 30,000 до 40,000 війська, що його мають відіслати до Індо-Китаю. Прем'єр Ляніель заявив, що Франція хоче миру, але не за всяку ціну. До димісії подався секретар для справ Індо-Китаю в кабінеті Ляніеля, Жаке, наслідком спору з міністром Бідо.

— У Пакістані уряд прем'єра Магомета Алі димісіонував 82-літнього Фазлюля Гука і його 16-членний уряд автономної провінції Бенґалії та призначив губернатором тієї провінції військового секретаря Мізру, висилаючи туди водночас 10,000 війська. Ці рішучі розпорядки зв'язані з заворушеннями в Бенґалії, які коштували впродовж 2 місяців коло 600 людських жертв.

— В Єгипті 8 найчільніших єгиптологів, здебільша з своїми дружинами, оглядали вже в електричному освітленні віднайдений підземельний ‚соняшний корабель' фараона Хеопса з-перед 5,000 років. Приявними були вчені, що говорили мовами: арабською, англійською, французькою і німецькою. За однодушним поглядом—відкриття того корабля - могили в підземному склепінні, куди доступ боронили 15-тонові камінні бльоки, це найбільше відкриття наших часів.

В СВІТІ

● **Керівники Євангелицької Церкви** у Східній і західній Німеччині ідуть на запрошення уряду СССР до Москви на чолі з пастором Німеллером із Західньої Німеччини й пастором Ґрюбером із Східнього Берліну. Це буде вже друга візита Німеллера в Совєтах від 1952 р.

● **П'ятьох Французів убито** в Тунізії, недалеко кордонів Альжиру. Це були цивільні колоністи. Спричинників не схоплено.

● **В'єра Панова**, російська письменниця в СССР, яка дістала була тричі сталінську літературну премію, діждалася гострої критики на свій останній твір „Чотири пори року". Вона описувала ледащих дітей добрих батьків і добрих дітей ледащих батьків. „Правда" заявляє, що „в соціялістичній епосі зайва річ писати про дріб'язкові буржуазні радощі і смутки".

● **Чарлі Чаплин** і совєтський композитор Шестакевіч дістали „нагороди миру" на 1953 р. від „Світотого Конґресу Миру", — комуністичної імпрези, що тепер відбувається у Східньому Берліні. Чаплін заявив, що одержані в нагороду гроші розділить між Лондоном, Женевою і Віднем для „праці на користь миру і взаємної приязни".

● **Німецькі досліди** над далекосяглими ракетами знаходядься тепер у теоретичних обдяться тепер у теоретичних обчисленнях — на тому самому рівні, що американські й совєтські, твердив проф. мюнхенського університету, проф. К. Шютте, на 7-му річному з'їзді німецьких „дослідників простору". Присутніх було 250 нім. астрономів і ракетних дослідників. Проф. Шютте — один з винахідників ракетної зброї „Ф 1" і Ф 2" під час другої світової війни.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАДІЇ НА КОНВЕНЦІЮ

Конвенція Українського Народного Союзу, що почалася в понеділок, 31-го травня у Вашингтоні, є в повному ході. Перші два дні Конвенції призначені головно на — крім формальностей — звіти й їх обговорення. А звітувати є про що і є про що говорити. Є теж кому і до кого говорити. Прямо вірити не хочеться. Точно 60 років тому, 30-го травня 1894-го року, відбулася в малому пенсилвенійському містечку Шамокіні перша звичайна конвенція цієї організації. Мала вона тоді всіх 439 членів і точно 220,35 долярів майна. Сьогодні, за 60 років, Союз виказує в останньому звіті всіх 70,446 членів, зорганізованих у понад 500 відділах у більшості стейтів Америки і провінцій Канади, а майно Союзу виносить точно 15,817,684.98 долярів і збільшується вже справді „мільйоновими кроками" річно. Кількість членів і сума майна це ті найбільш переконливі аргументи однаково, як для наших приятелів, так і ворогів. Для нас же, українців, є більше і не менш переконливих аргументів, а між ними в першу чергу та рішальна роля, яку відіграв і відіграє Український Народний Союз у нашому громадському житті, в його організації і розвитку, і рівночасно в нашій допомозі Рідному Краєві, Україні, у визвольних змаганнях.

Про все це в загальному скажуть конвенційні звіти. Проте, навіть найсвітліша традиція не була б вартісна, якщо б вона мала тільки традицією залишитись, без практичного значення і вартости для сучасного і майбутнього. Тоді бо вийшла б тільки ця Шевченкова „великих слів велика сила . . .". І тому, якщо згадувати великий зріст і розвиток Союзу та його успіхи на всіх ділянках нашого життя і творчости, то не на те, щоб ними чванитися, але щоб з них брати собі приклад та ними одушевлятися до ще більших та ще сміливіших починів.

Під таким кутом і в такому світлі зв'язують свою надію з теперішньою конвенцією не тільки десятки тисяч членів Українського Народного Союзу, але і вся українська спільнота на цьому та на інших континентах. Це повинні мати на увазі і про це пам'ятати ті, що конвенцію проводять і ті, що беруть у ній участь. Конвенція бо є найвищим законодатним органом Союзу, вона, отже делегати на тій конвенції і ті десятки тисяч членів, що їх вибрали, є справжнім і найбільшим та найголовнішим „босом" Союзу і вони відповідальні за нього та його будучність.

З передконвенційних проєктів і розмов та з досвіду загальновідомо, що велика частина делеґатів іде на конвенцію з наставленням „ощадности" на конкретну і багатобічну працю та цілі Союзу, з одного боку, та рівночасно з думкою здобути якнайбільші „полегші" для членів, з другого боку. Це правильний підхід, але з деякими застереженнями, бо незбалянсована ощадність і незбалянсовані полегші могли б бути фатальні для дальшого розвитку організації і всієї спільноти. З другого боку, деяке збільшення видатків та деякі конечні додаткові обтяження членів можуть повернутись сторицею численними іншими користями, включно з матеріяльними. Для прикладу можна б тільки пригадати, що найбільша криза в УНСоюзі, зв'язана з введенням модерної форми забезпечення на 13-ій конвенції в Боффало в 1914 році, була рівночасно і найбільш корисна для дальшого розвитку організації. Делеґатів, що ухвалили ту зміну на тій конвенції, називали „зрадниками" та робили їм найбільші закиди і докори, але вкоротці після того і сьогодні вони стали справжніми піонерами, які промостили Союзові шлях до дальшого розвитку та яким Союз завдячує те, чим він нині є. Тільки сміливість, відвага і великодушність є передумовою дальшого розвитку і прогресу. Таких сміливих, рішучих і великодушних рішень для добра нашої організації, нашої громади і нашого народу очікує весь наш широкий загал і від теперішньої конвенції та приявних на ній делегатів.

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО ПРОВОДУ

Посадник міста Ню Йорку, у своїй промові на святі Джексона в Манчестері у стейті Ню Гемшир, обвинуватив адміністрацію Айзенгавера в „повній і цілковитій недостачі проводу". Наслідок того такий, що „серед народу слідно занепад духа і пониження нашого міжнародного престижу" — продовжував посадник Вагнер. Він наводив на це приклади з переслухання сенатської підкомісії, що має за завдання вияснити конфлікт сенатора МекКарті з департаментом Армії, і приклади з невдач американської закордонної політики, як це виявляється на конференції між східнім і західнім світами в Женеві. Очевидно, що промовець пробував приписати ці недостачі роздвоєнню в Республіканській партії, яка саме тепер при владі.

Одначе, без уваги на роздвоєння партії, теперішній провід адміністрації, а то й самого президента Айзенгавера, піддають під сувору критику навіть і республіканські провідні газети, які пильно прислухуються до голосів своїх політичних противників, тобто демократів. Між ними є такі, що добачують в Айзенгавера, як талановитого генерала, недостачу політичної підготови, поки він прийшов до влади. Інші заявляють, що на самих початках адміністрації президента Айзенгавера внутрішню політику в його імені провадив сенатор Тефт, а після його смерти провадить провідник сенатської республіканської групи, сен. Новленд, що не визначається ні знанням, ні талантом свого попередника. Загальновідомо, що закордонна політика ніколи не була ділянкою Айзенгавера і її справжнім керівником є державний секретар Джан Фостер Доллес, який здебільша перебуває поза кордонами З'єдинених Держав, залишаючи Вашинґтон без авторитету в наладнуванні закордонних справ, які не терплять проволоки.

Одначе є ще й інший кут, з якого деякі знавці світових стосунків дивляться на американську політику. На підставі вісток з Москви й Вашинґтону, ці знавці твердять, що як Москва, так і Вашинґтон, стали суперниками щодо політичних успіхів, хоч уклад сил при владі має деяку подібність.

В засаді московська влада оперта на диктатурі, одначе ця диктатура переходить тепер важливу еволюцію, бо на місце одної людини — тобто Сталіна — з абсолютною владою, прийшла влада ширшого комітету. Цей комітет не закриває своєї цілі і увесь світ знає, до чого прямує кремлівське Політбюро.

Влада у Вашинґтоні опинилася тепер теж у руках ширшої горстки осіб, що нагадують владу комітету. Одначе впродовж цілого року, відколи прийшла зміна, досі навіть американська столиця не знає, яка насправді політика теперішньої адміністрації. Дехто закидає теперішній вашинґтонській владі, що в її нутрі фактично нема одного провідника, хоч він існує на підставі вибору й традиції і впродовж цілого року мав доволі нагоди виявити свої наміри й талант. Коли б, на підставі теперішнього складу кабінету, хтось хотів почерґувати особи з фактичними впливами на вашинґтонську політику, то він ледве, чи міг би скласти таку чергу осіб, якою позначується влада в Кремлі. Там на першому місці на світлинах являється Маленков, далі Хрущов, а на третьому — Ворошилов.

За демократичної влади у Вашинґтоні безперечним провідником упродовж тринадцяти років був Франклін Деляно Рузвелт, і цього ніхто не заперечував. Після нього прийшов Гарі С. Труман, який може не був таким талантом, як Рузвелт, одначе швидко навчився бути самостійним і вирішував спірні справи самочинно, як це показалося у зарядженнях для стримання к о м у н істичного походу проти Південної Кореї і при інших нагодах. А щодо проводу в самій Демократичній партії, то ніхто не закидав Труманові хитання й незнання відносин. Навіть, коли в Конґресі упродовж двох років була республіканська більшість, Труман не завагався піти проти тієї більшості, якщо зайшла потреба.

З нагоди переслухання в сенатській комісії справ, видвигнених сен. МекКарті, виявилася недостача проводу в Республіканській партії, а з цим і недостача проводу в адміністрації. До керівництва прийшла сенатська слідча комісія, над якою домінує сен. МекКарті. Серед того прийшло до заломання закордонної політики в Індо-Китаї. На конференції в Женеві західні держави зазнали повної поразки, а Америка втрачає провідну ролю, яку відігравала від другої світової війни.

Щойно оці нещастя приводять до застанови чолових громадян, провідних членів обидвох палат Конґресу і самих відповідальних урядовців. Появляється самокритика, яка стверджує, що постанови американської Конституції, яка визначає ясно всі три ділянки американської влади, тобто законодавчої, виконної й судейської, мають свою глибоку заснову, і тому треба їх далі придержуватися. Тоді країна буде знати, хто справжній керівник нації.

І. Світ

ФОРМОЗА ПІД ЗАГРОЗОЮ

Наступає найзагрозливіший час для острова Формози, її населення й військових сил національного Китаю.

Відвідини острова секретарем оборони ЗДА Вилсоном мали великі військові та політичні завдання — ознайомитися з фактичним положенням національної бази Китаю та вияснити, що можна зробити для її посилення.

Від початку червня до половини вересня — період найліпший для нападу на острів збоку червоного Китаю, бо решту року Формозька протока, що відділює острів від континенту, являє собою бурхливий потік, через який раз-у-раз переходять тайфуни — гураґани. Протока має в найвужчій своїй частині 75-80 миль ширини, але саме в цій частині немає догідних для висадки десантів місць на узбережжі Формози.

Місця, з широкими та положистими берегами є далі на південь, де віддаль від Китаю значно більша, аж до 150 миль. Але тут розкидані острови Пескадорес (Пенґгу), на яких знаходяться добрі укріплення, збудовані ще японцями та посилені в останні часи летовищами та ін.

Ця частина острова, з містом Анпінґ, знана з часів Коксінґи, ватажка тубільців, що успішно вів війну проти голляндців в XVII ст. Там були збудовані европейцями форти й велася охорона торговельних шляхів з Европи через Малаї, Макао до Японії, де була голляндська факторія на острові Кію-Сю, біля сучасних Нагасакі. Береги у цій частині острова надаються дуже добре для висадки.

Для оборони Формози армія національного Китаю, що нараховує понад 500,000 вояків, тримає в своїх руках ланцюг островів, положених біля самих берегів Китаю, вздовж узбережжя провінцій Квантунґ, Фукієн та Чекіянґ. Якраз проти Формози лежить затока Шемінґ, посередині якої на острові знаходиться місто Амої відоме зі своєї торгівлі з давніх часів. При самім вступі до затоки лежить досить великий острів Кінмень, який тримають в своїх руках націоналісти. Далі на північ вздовж узбережжя націоналісти посідають групу островів Чу-Шан, з яких контролюють морські підступи до другого важливого порту цієї частини країни — Фучоу або Мінгоу.

Біля цих островів в останні дні відбулися морські сутички з національною фльотою.

Населення провінції Фукієн, як і сусіднього Квантунґу, вільнолюбне, не переносить диктаторських адміністрацій і завжди було центром революцій та турбот. У XVII стол. там велася жорстока боротьба проти Манджурської династії. Гірський характер країни, майже відрізаної від решти Китаю, з населенням, що складається з кількох племен, які говорять чотирма діялектами, є й тепер основою партизанської діяльности націоналістів. Впродовж кількох століть там процвітала торгівля, контрабанда і там же таки знаходили собі притулок пірати, що грабували кораблі і завдавали населенню багато кривди.

Тільки 15 хвилин лету відділює летовища біля Фучоу від північної частини острова Формози зі столицею Тайпеї.

За останні роки Формоза перейшла великий шлях реформ і скріплення свого в н у т р і шнього положення. Цей багатий на харч острів є великою болячкою для червоних. Націоналістичні кораблі раз-у-раз нишпорять протокою, перевіряють кораблі, які пливуть до китайських берегів, і не одного з них із коштовним вантажем забрали на Формозу. Так недавно був забраний польський корабель з промисловим товаром. Частина команди його, — 11 поляків, заявили, що не хочуть вертатися до червоної Польщі.

Англійці оперують на лініях між Гонконґом та портами Китаю. Націоналісти раз-у-раз затримують ці кораблі і конфіскують крам, що у більшости є зложений з машин, різного устаткування для фабрик, медикаментів та ін.

Націоналісти мають прекрасну розвідку, яка постачає їм відомості про кожний корабель, що відпливає з Гонконґу, й майже завжди вони мають можливість затримати корабель, якщо не вмішується агл]ійська фльота. Останні часи все менше цих справ, бо англійські пароплавні компанії перестали возити цінні вантажі, та великі кораблі взагалі не плавають. З кораблями під іншими прапорами, як польські, панамські, та ін. націоналісти не мають військових перешкод.

Для охорони Формози розбудовано понад 20 летовищ, кілька з них модерних, що можуть приймати великі бомбовози та джети. На узбережжі острова споруджено кілька радарових стацій та цілий ланцюг обсерваційних пунктів, слідкування для оборони з моря від можливого нападу. Уліті на узбережжі є постійні табори жовнірів та приготовлені всі засоби для оборони.

В районі Тамсуї, що лежить за 20 миль від столиці, на березі річки тої самої назви, недавно відбувалися великі маневри, в яких брали участь фльота, літаки та охоронні війська. Цей район добре укріплений й терен дозволяє на певні маневри проти ворога.

Червоний Китай не має значної військової та торговельної фльоти для переведення десантів. Для цього він може скористати тільки з тубільчих шампанів, великих човнів, або шаланд, вітрильників поємности до 75-100 тонн. Всі ці судна побудовані з дерева і їх широко вживають китайці для торгівлі та риболовства. Тепер багато з них мають мотори.

Згідно з останніми відомостями, на одному з летовищ поблизу Фучоу, отже дуже близько до Формози, червоні китайці зосередили 60 джетів. Можливість повітряних налетів на Формозу завжди була реальна, і з тої причини від 1950 р. всі цінні папери, архіви, навіть книжки з університетських книгозбірень, заховано в печерах, збудованих японцями під час останньої війни. Очевидно, тепер все те є ще ліпше уряджене.

Недавно Чіянґ Кай-шек, знов обраний на президента, у своїй святочній промові говорив про великі завдання, що стоять перед національною армією та урядом, — завдання звільнення Китаю від червоних льокаїв Москви. В цій же промові він нагадав великі помилки минулого, що дозволили Совєтам дістатися до Порт Артуру, окупувати Манджурію та посилити допомогу червоним у їх війні проти національного китайського уряду. На цих урочистостях був присутній секретар оборони Вилсон, що перед тим мав довгу розмову з лідером вільного Китаю про потреби укріплення Формози.

На острові є постійна місія американської армії, фльоти та повітряних сил і багато спеціялістів, які вчать китайців користуватись модерною зброєю. Рівночасно працюють фахівці, які допомагають поліпшувати г о с п о дарство країни.

Представники християнських організацій Ню Йорку, на чолі з д-ром Томасом Грагамом, роблять заходи, щоб відкрити восени на Формозі університет в м. Тайчунг, центральній частині острова. Перший камінь під будову університету поклав віце-президент Ніксон, в офіціяльній церемонії, що відбулася 11 листопада минулого року. Це буде другий університет на Формозі з її населенням в сім з половиною мільйонів. Крім того, плянується відкрити ряд спеціяльних високих шкіл.

Формоза — символ волі біля самого кордону червоної сатрапії, маяк, вогонь якого кличе народи Азії до знищення Московської імперії.

ЛЮБОВ ДО РОСІЯН — НЕНАВИСТЬ ДО ІНШИХ

6 травня в Київському російському театрі ім. Л. Українки відкрилася декада російської культури і мистецтва. Московські часописи спеціяльно підкреслюють „виголошене українським поетом Бажаном поздоровлення російською мовою на честь російського народу і поздоровлення, виголошене українською мовою російським поетом Сурковим на честь українського народу". Після цих взаємних привітань російські поети читали свої вірші, „сповнені найніжнішої любови до України та її народу". Вечір закінчився концертом з участю солістів Московського Большого театру, російського національного хору ім. Пятницького, артистів московської філярмонії та інших театральних одиниць.

Хоч український народ має аж по горло „славної, найпередовішої в світі" російської культури, проте в Україну прибули всі великі театри російських міст. Вони розмістилися на гастролі не тільки в Києві, але й в інших українських містах. Одночасно всі великі українські театри виїхали до Москви і Ленінграду. Українські театри найбільше показують вистави, що висвітлюють „непорушну дружбу" росіян і українців (оперу „Богдан Хмельницький" Данькевича, п'єсу „Навіки разом" Л. Дмитерка).

Мистецький взаємообмін — це політична подія. Декада російської культури в Україні відбувається під час святкування „возз'єднання України з Росією". „Правда" пише, що це святкування в Україні відзначається „в кожному будинку, в кожній родині". Це святкування, кероване московськими пропаґандистами, проходить за принципом: любов до росіян і ненависть до всіх інших народів. В першу чергу пропаґанда розпалює ненависть до поляків, турків, а також до „англо-американських імперіялістів" і до „українських буржуазних націоналістів". Хоч поляки й турки сьогодні не є ворогами українського народу, проте прикрі відносини з цими народами в минулому пропаґанда видобуває з архівів і надає минулим відносинам сьогоднішнього звучання, щоб культивувати ненависть. „Правда" запевняє, що „любов і ненависть у нас єдині". Опера „Богдан Хмельницький" починається епізодом, як поляки закатовують українських козаків Ниву і Журбу. В балеті Свєчнікова „Маруся Богуславка" (на мотив цієї історичної пісні) показується жорстокості турків. У повісті С. Чорноморця „Визволена земля" з ненавистю описано „німецького загарбника" Грабе, польського пана Крапівницького, „аґента Ватикану" ксьондза Адама, а також неодмінного „буржуазного українського націоналіста" Ломаха. Зі злобою описується Америку, до якої їздив на заробітки герой повісти, але повернувся без цента, розчарований і розбитий. Зате ця повість „зогріта хвилюючим почуванням до російського народу", бо росіяни приходили обороняти Карпати від нападу турків, мадярів і німців. В шахрайський спосіб автор, за інструкціями Москви, послуговується старою українською назвою „Русь", яка найдовше збереглася на західніх українських землях. Цю назву він стосує не до України, а до сучасної Росії. Це він робить на те, щоб доказати, як українське населення Карпат любить російський народ.

В селі Топорів (Галичина), на місці, де відбувалися бої козаків Хмельницького з поляками, побудовано пам'ятник Хмельницькому. Цю подію також використано для ширення ненависти до поляків.

В такий спосіб Москва використовує історичне минуле, щоб сіяти ненависть до інших народів і вмотивовувати сьогоднішню залежність України від Росії. Так в дійсності виглядає „сталінська дружба народів".

Головні святкування „возз'єднання" заплянbacked на кінець травня, коли (22 травня) в Києві буде скликана ювілейна 5. сесія Верховного Совєту УССР. (ЛЛ)

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 70 тисяч членів, є передова народна установа американських українців, в списку членства якої не повинно забракнути теж і Вашого імені. Бо належати до У. Н. Союзу, значить належати до цього свідомого та ідейного загалу, який творить і веде наше громадське життя.

В. М. Верган

УЧАСТЬ ІВАНА ФРАНКА В РОБІТНИЧОМУ РУСІ

(2)

Почини до організації робітництва дали львівські друкарські складачі (зецери). В 1870 р. вони заснували були товариство „Поступ", а коли 1873 року намісництво це товариство розв'язало, того ж року заложили друге товариство „Огніско". За вказівками Лімановського, склався був гурт робітників, що мав вести аґітацію між робітництвом у Львові та видавати газету „Чцьонка". На чолі цього гурту стояли: Авґуст Скерля, Антось Маньковський і українець Осип Данилюк, редактор газети „Чцьонка". Як видно з особового складу і з назви газети робітництво було тоді цілком під польським впливом. Різниці між українським робітником і польським, навіть щодо мови, не роблено, начеб її не було..

Організація друкарів та їх страйк, що тривав 8 днів і завершився успіхом, сильно вплинув на робітників інших фахів. Почалася організація робітництва за фахами: пекарів, кравців, стельмахів і ін.

Таким чином українські робітники, яких було мало, йдучи за потребами буднів, опинилися майже всі в польських робітничих організаціях. Говорити про їх національно-політичну свідомість в тому часі нема що, бо її не було. Українським робітництвом з т. зв. народовців ніхто не цікавився. Не цікавилися ним і т. зв. москвофіли. Коли народовці за поле своєї діяльности уважали село, то москвофіли з презирством ставилися і до селянства і до робітництва.

Українське робітництво було полишене само на себе, і нічого дивного, що клич „ми єстесьми вшисци роботници, єдна беда нас ціснє — капіталізм" — мав тоді широку популярність.

Саме тоді, коли в Західній Україні почався робітничий рух, під впливом західньо-европейських п о с т у п о вих ідей, за посередництвом Михайла Драгоманова, активізується українське студентство. Студентство звичайно відзначається ідеалізмом, бажанням праці для народу й боротьби за правду. Але як воно не дивно, поступовими ідеями захопилися не студенти народовці, а ті з них, що були в групі москвофілів, в „Академіческому Кружку". Почалося від поділу на „твердих русинів" і поступовців, себто таких, що хочуть співпраці з народовцями, з т-вом „Дружній Лихвар" в дусі поступових ідей. Групу поступовців очолював тоді Антін Дольницький з активнішими студентами Михайлом Павликом, Володимиром Левицьким (Лукичем), Іваном Белеєм та Іваном Франком. Ішла підготова до перевороту.

Коли плянований переворот у редакції „Друг" і „Академіческому Кружку" не вдався, в москвофільському середовищі постав сильний фермент. На цей фермент звернув пильну увагу Михайло Драгоманов і своїми листами до редакції „Друг" в 1876 р. кинув промінь світла на неясні й незрозумілі тоді н а ц і онально-політичні проблеми. Навесні того ж року поступовці на загальних зборах „Академіческого Кружка" здобули повну перемогу, а також здобули й редакцію „Друг".

В 1877 році Михайло Драгоманов у статті „Опізнаймося", надрукованій в часописі „Друг", перед очі всім поставив нове завдання. Він писав: „Перед українцями стоять два виходи: або добиватися політичної волі в Росії спільно з усіми її народами, переміни Росії з абсолютної та централістичної держави на вільну, федеративну державу, або, коли є сила, вирватися зі стін Росії та й завести власну державу . . ."

Того ж самого року Драгоманов почав уживати заходів до видавання першого великого українського політичного журналу під назвою „Громада". В 1878 р. у „Передньому слові" до „Громади" він поставив перед українцями національно-політичні, державні і соціяльні проблеми на весь зріст. Два роки пізніше, себто 1880 р. у тому ж журналі він опублікував першу українську політичну програму. В тому самому журналі помістив статтю, у якій, змалювавши стан національно-політичної свідомости в Західній Україні та економічне положення народу, поставив питання: „що ж треба робити?" Його відповідь була ясна: „Для всього, — для повстання, для мирної праці і навіть для виборів треба мати люд сполучений, упорядкований (зорганізований). Збирати треба людей коло речі для них близької, зрозумілої, явно корисної. Хто думає, що головніше діло „Просвіта", — той нехай закладає товариства просвітні, робить відчити, закладає читальні і т. ін. Ними світу не зміниш, — тільки, які б вони не були маленькі, а все таки свою пільгу людові роблять, а найголовніше вони згромаджують людей докупи. Поряд з тим хай закладаються політичні товариства, скликають віча, на котрих хай обраджують всі громадські справи. Хай уся країна покриється сіткою усяких товариств та рад, котрі люди заведуть собі, як самі хотять, а не так, як велять їм соймові устави".

Центральною ідеєю, гаслом боротьби й основою організації була для Драгоманова повна воля і свобода людини. До анархістів Бакуніна, Моста і Крапоткіна він ставився неґативно; відкидав їх аполітизм, науку про державу та погляди, що до соціялізму можна дійти революційним способом. Не любив Драгоманов також учення Маркса, Енґельса і Ляссаля, бо вони проповідували державний централізм та диктатуру пролетаріяту.

Коли польські соціялісти почали ширити соціялістичні думки серед робітництва на українських землях, та коли 1879 р. Лімановський видав книжку „Соціялізм яко конєчни об'яв дзєйового розвою", Драгоманов у статті „Українські громадівці перед польським соціялізмом і польський патріотизм" закликав українців, що їм повинно лежати на серці добро українського р о б і т ництва, „найперше діло для всіх вільнолюбних сил, а особливо для громадівців, — справа впорядкування (організації) по національностям".

Іванові Франкові Драгоманов писав: „Ідіть в народ — закладайте товариства, читальні, склепи, скликайте віча, а потім явитесь і в офіціяльних інституціях парляментських як сила, а не як льокаї та жебраки, явитесь масою, а не одинцями".

Слова Драгоманова трапляли на добрий ґрунт. „Нове покоління, як писав пізніше Іван Франко у „Молодій Україні", виступило з соціялістичною критикою суспільного ладу, з проєктами допомоги селянству та з гаслами політичної волі. Воно зуміло подати радикально-демократичні свої ідеї, як природну орієнтацію галицько-селянської маси, зуміло розбудити масовий рух".

Не було ділянки в національно-громадському житті, у якій не була б слідна праця цього нового покоління. Франко взявся за найтяжчу — ідеологічно-державницьку. У своїх творах він перший звертає увагу на селянсько-робітничу тематику. Крім літературних творів та теоретичних міркувань про селянські та робітничі справи в пресі, Франко взявся також і до організаційної праці. Коли в 1878 р. засновується „Робітничий Комітет" для ведення плянової праці серед робітництва, він разом з Данилюком і Павликом стає членом його управи й практично керує робітничим рухом, виголошуючи реферати та скликаючи віча. Перше віче, що на ньому був присутній і Франко, відбулося в Кривчицькім лісі, недалеко Львова, де й ухвалено заложити робітничу партію. Щоб підготовити ґрунт під цю партію, Франко написав польською мовою й видав безіменно „Засади соціялізму, виложене в питанях і одповєдзях".

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — „МАЛА УКРАЇНСЬКА РЕСПУБЛІКА"

Промова Голови УНС Дмитра Галичина з нагоди відкриття XXIII Конвенції у Вашингтоні

Шановні Делегатки й Делегати!

Це вже другий раз за час 60-літнього існування Українського Народного Союзу, що його представники мають нагоду збиратись в столиці цієї країни, в Вашингтоні. Тут уже відбулась в травні 1937 року XIX конвенція УНСоюзу, а тепер, 17 років пізніше, ми зібрались в тому самому місті на XXIII Конвенцію нашої організації.

Хоча 17 років — це невеликий протяг часу, проте зміни, які зайшли в УНСоюзі, виродовж цього часу, справді великі. От хоч би взяти під увагу кількість членів, або маєток Союзу. Як ми відбували XIX Конвенцію, тоді Союз нараховував приблизно 30,000 членів, а тепер це число становить 70,000. А маєток Союзу, що тоді становив $4,500,000, зріс тепер до суми $15,500,000.

Зміни, які зайшли впродовж того часу, були значні і великі не тільки під організаційним, але й іншим оглядом. Ми були свідками великої другої світової війни. Ми були і є свідками так званої холодної війни, яка ведеться між західнім вільним світом і світом деспотизму, диктатури та неволі, що їх несе імперіялістична Москва. Ми були також свідками, коли ця холодна війна проявлялась справжньою війною в Кореї, вимагаючи багато жертв, життя і крови. Ми були свідками того, як на цих мільйонах людських жертв, як на цій величезній трагедії зростала сила московської імперії, як одинока Москва вийшла з цієї війни побідно, забравши під свое панування 100 мільйонів людей нових народів на Заході; та поширивши свої впливи на 500 мільйонів людей на Сході. А чим більшою ставала сила Москви, тим тяжчою ставала доля поневоленої України, доля українського народу, з якого ми або наші батьки вийшли.

Згадую про це, бо в зв'язку зі згаданими змінами, а зокрема у зв'язку з положенням українського народу, наша організація УНСоюз вела відповідну працю. Бо ж завдання УНСоюзу, від самих початків його існування, було — дбати не тільки про забезпечення своїх членів, допомагати їм, але теж розбудовувати життя цілої нашої української спільноти й допомагати українському народові в осягненні волі, в здобутті своєї власної держави. Це своє благородне завдання допомоги українському народові УНСоюз виконував як найкраще міг і в часі між згаданими тут конвенціями. От, наприклад, під час другої світової війни, коли на Союз впали наклепи від його різних і явних ворогів, коли большевицькі агенти повели були скажену нагінку не тільки на УНСоюз, але й на все наше українське життя в Америці, в тому часі, щоб боронити добре ім'я українське та честь українських організацій, Союз потягнув до судової відповідальности головних клеветників, які підпливали під американський суперпатріотизм, а, на ділі, як це розкрилось пізніше, були большевицькими агентами. Тодішній позов УНСоюзу допоміг у значній мірі прочистити ту душну і шкідливу атмосферу, яка була створилась довкола української визвольної проблеми. А щоб ширити правду про Україну, український нарід, про його визвольні змагання, Союз повів саме під час війни широко закроєну культурну працю.

Старанням УНСоюзу були влаштовані в американських університетах Колюмбійському в Ню Йорку та Норт Вестерн в Шікаґо, відчити американських, англійських та українських науковців, письменників і журналістів. Ці відчити, що торкались української культури, письменства, історії, а зокрема положення українського народу, спричинились певною мірою до освідомлення бодай якоїсь частини американської університетської молоді, а також американських професорів, з культурними надбаннями українського народу та з його віковічною, жертвенною боротьбою за волю, за свою державність.

Під час війни розпочав УНСоюз і продовжує досьогодні видання англійською мовою, щоб у такий спосіб не тільки ознайомити англосаксий світ з культурою українського народу та з його положенням, але також насвітлити ціле східньоевропейське питання в його правдивому світлі, і в такий спосіб допомогти вільному світові знайти правильну розв'язку цього важливого питання.

Для цієї цілі УНСоюз видав уже дев'ять надзвичайно цінних книжок англійською мовою, які знайшли належну оцінку в десятках, а деякі в сотках різних часописів та журналів, не тільки в ЗДА, але також по цілому світі, даючи в такий спосіб змогу великій кількості населення поодиноких країн пізнати краще боротьбу українського народу з головним ворогом усього вільного світу, Москвою, пізнати краще цей „важливий і занедбаний нарід Европи", як це писав у своїй рецензії в „Ню Йорк Таймс", закордонний кореспондент цього часопису, С. Л. Сольцберґер, на книжку видану УНСоюзом, а написану проф. Маниним — „Україна XX сторіччя". Ця оцінка книжок, виданих УНСоюзом, ці численні рецензії, що появились на них в різних часописах та журналах, спричинилися певною мірою до того, що ЗДА та увесь вільний світ дивляться сьогодні на розв'язку східньо - европейського, а зокрема російського питання дещо інакше, як це було досі. Окуляри, через які світ досі дивився на Схід, очищено будо чимало з московського бруду, брехні, фальшу, так що вільний світ може бачити, крім російського, також і поневолені Москвою народи.

Ми зібрались на цю конвенцію, щоб, як це було на кожній іншій конвенції, застановившись над пророб леною працею, зробивши належну оцінку цієї праці, могти краще плянувати працю на найближчі роки.

Коли мова про наші будучі пляни під організаційним оглядом, то нашим найближчим завданням повинно бути здійснення в першій мірі постанови ще з попередньої конвенції, а саме, збільшити наше членство до 75,000 членів. Це ми повинні зробити ще цього року, щоб у такий спосіб звеличити належно 60-літні надбання УНСоюзу.

Колись піонери УНСоюзу назвали наш Союз „народнім соймом". Цей народній сойм є найвищим законодатним тілом у нашій „малій Республіці", якою є на американській землі УНСоюз. Во Високий Американський Суд назвав свого часу такі допомогові - братські організації, як Союз, „Літел Репоблікс", маючи при цьому на увазі, що якраз ці організації, будучи побудовані на демократичних засадах та керовані в практиці засади демократичного устрою, творять немов малі республіки. Ми можемо тільки радіти, радіти неімовірно, що саме ми, українці, мали нагоду створити тут, на вільній американській землі, більше ще „малу республіку", бо там, на рідних українських землях, що їх окупував московсько - большевицький наїзник, наш нарід не має нагоди навіть і такої „малої республіки" створити. Тому УНСоюз, під теперішню пору і впродовж останніх 60 років, був цією нашою справжньою українською республікою. І хоч ця республіка мала, фактом є, що вона тепер — наша справжня республіка, де ми, українці, де ми, американці українського походження, маємо свої права, де ми самі радимо, самі порядкуємо, самі постановляємо, де можемо вільно висловлювати свої думки, готувати пляни та провадити їх в життя.

Правда, там на рідних землях є з такою республікою, велика республіка, що носить назву: Українська Совєтська Соціялістична Республіка. І хоча Москва, що володіє цією республікою, старається всіма можливими способами й засобами, головно тепер, у 300-ліття Переяславської угоди, доказувати, що ця Республіка — справді „вільна й незалежна", ми краще знаємо стан і положення цієї республіки. Ми знаємо, що український нарід не творив цього роду республіки, що він не має ніяких прав у цій республіці, що уряд цієї республіки не походить з українського народу, що він не творить і не зберігає, ні не служить інтересам українського народу. Він знає, що справді вільна і незалежна Україна може постати тільки на руїнах московської імперії.

А щоб кінець московської імперії прискорити, до цього можемо відповідно спричинитись і наша „мала республіка", наш УНСоюз, звідси, з вільної американської землі, спричинитись працею, жертвенністю свого членства, а зокрема новими, вартісними виданнями англійською мовою про Україну. Це все завдання супроти поневоленої української нації ми сповнимо краще й успішніше, коли в найближчих роках побільшимо наш УНСоюз до ще більших розмірів, до більшої величі, до більшої слави.

З нагоди збору нашого „народного сойму", що збирається нині на чотирі роки, віддаймо глибоку шану тим нашим членам і урядникам, що померли в останніх чотирьох роках, а згадуючи, зокрема, бувшого довголітнього головного предсідника і довголітнього головного контрольора покійного Дмитра Капітулу, я прохаю Вас встати і хвилинною мовчанкою вшанувати їх світлу пам'ять.

А тепер, Шановні Делегатки й Делегати, вітаючи щиро Вас усіх я оцим відкриваю XXIII Конвенцію УНСоюзу.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

СТЕЙТ КОННЕКТИКАТ У ПЕРЕСЕЛЕНЧІЙ АКЦІЇ ЗУАДК

Українсько - Американська Стейтова Організація і Філія Українського Конґресового Комітету Америки Стейту Конектикат рішила місяці травень і червень ц. р. присвятити виключно переселенчій акції.

Першим почином тої акції явилось зорганізоване стейтове віче, яке відбулося в дні 9-го травня 1954 р., в Ню Гейвен, Кон., метою якого було обговорення та підготовання зорганізованої переселенчої акції на підставі нового переселенчого закону.

Участь у вічу взяли представники організацій стейту Конектикат та громадянство міста Ню Гейвен. Віче провадила президія в складі д-р В. Небелюк, предсідник, мґр. І. Телюк, заступник і п. В. Добчанський, секретар. В почесній президії віча засіли п. Лехман, голова Відділу УККА, Вилипів, п. Кузьма, голова допомогової комісії Відділу УККА, Гартфорд. Над резолюціями працювала покликана комісія в складі д-р. Ю. Грабович, д-р Р. Миколаєвич і д-р М. Скігуровичн.

Під час відкриття, що конгресмен Кретела, довідавшися про віче, прислав з Вашинґтону письмовий привіт, вказуючи на важливість переселенчої акції та запевняє, що він, як спонсор закону МкКарана, добивається у Конгресі його поправок і при тій нагоді прислав один примірник законопроєкту.

У своїй вступній промові голова Стейтової Організації і Філії УККА, на стейт Конектикат, д-р Василь Небелюк, між іншим підніс, що переселенчу акцію цим разом треба провадити більше зорганізовано, а мусять переняти її вже існуючі організації, а де їх нема, тоді належить створити Відділи ЗУАДК-у.

Кожна громада зобов'язана обміркувати і заздалегідь подати, скільки осіб може спровадити і ними заопікуватися. Місцевості, які із причин від них незалежних, не будуть могти самі спровадити залишенців, будуть зобов'язані зложити певну суму на переселенчу акцію.

Відносно підшукування праці для залишенців прохано зверватись до своїх співгромадян американців з апелем, щоб згодилися давати вільні місця праці в будь-якій ділянці.

Вкінці закликав ЗУАДК, щоб виготовив і негайно приступив до реалізації конкретної допомоги тим, які взагалі не зможуть виїхати, а саме скупчення залишенців, перевишкіл відповідно до місцевих обставин, чи то творення варстатів праці та виробництва.

З черги д-р В. Галан, екзекутивний директор ЗУАДК своїм надзвичайно цікавим рефераті з'ясував дотеперішні досягнення ЗУАДК в ділянці переселення і допомогової, стан і розміщення залишенців в різних країнах світу та приготування ЗУАДК до нової акції на основі нового переселенчого закону.

Доповідач вияснив вичерпно законні можливості і всі тонкості нового іміґраційного закону, заявляючи, що ЗУАДК є вповні вже приготований до акції і провадить тепер кампанію для здобуття нових 6,000 ашурансів.

З великим заінтересованням вислухали зібрані на вічу ту частину доповіді, в якій д-р В. Галан подав всі політичні досягнення ЗУАДК та користі для нашої визвольної акції.

Зв'язки ЗУАДК із іншими допомоговими організаціями, державними чинниками, зв'язки з чужоземними державами й Об'єднаними Націями, змушують трактувати ЗУАДК, як інституцію державної нації, а осередки ЗУАДК по різних країнах неначе українські консуляти. ЗУАДК це одинока українсько-американська організація, яка може і удержує свої відділи у країнах західньої Европи та на Далекім Сході, тому взиває українське громадянство всебічно підтримувати акцію ЗУАД Комітету.

З черги розвинулася дискусія, у якій забирали слово та ставили запити д-рові В. Галанові, п. Кузьма, Грабович, Скігурович, Білик, Рейнарович, Лукомський, Масляника, Добчанський і Захарієсевич.

Намічено нову зорганізовану переселенчу акцію, в основу якої взято тези, заподані у вступній промові д-ра Василя Небелюка.

В принятих вічем резолюціях закликається громадянство стейту Конектикат присвятити переселенчій справі головну увагу, діяти зорганізовано та негайно прийти з допомогою, тим, які взагалі не зможуть виїхати. З рамени Стейтової Організації і Філії УККА мґр. І. Телюк запропонував вічу, щоб вислати подяку конгресменові Кретелі за його заціклавлення українським життям та його готовість допогти в нашій акції. На його ж пропозицію віче приняло резолюцію, якими піддержує акцію конгресмена Сміта в справі визнання дипломатичних зв'язків з Україною і Білоруссю і акцію конгресмена Керстена, в справі переведення слідства в країнах поза залізною заслоною.

В своїм кінцевім слові предсідник зборів д-р Василь Небелюк ствердив, що стейт Конектикат досі гарно записався в історії української іміґрації, а тепер в ділянках УККА і У. Н. Союзу стоїть на передових місцях, залишається лише ділянка переселення, яка по діловім перебігу віча буде рівною позиції розв'язана.

Учасник.

МИСТЕЦТВО ЇХ КЛИЧЕ

Вже четвертий раз з черги відбувся в другому півріччі навчання прилюдний попис учнів Українського Музичного Інституту в його централі Ню Йорку в тому числі: попис учнів кляси проф. Р. Савицького (27. III. 1954); фортепіяновий речіталь учнів кляси проф. Р. Приймового (17. V. 1954); фортепіяновий речіталь учнів кляси Л. Крушельницького, учнів IV вищого року кляси проф. Р. Савицького (1. V. 1954), речіталь учнів кляси сольоспіву професорки І. Приймової (1. V. 1954) і попис Відділів У. М. І. (Ню Арк, Пассейк, Филаделфія, Честер).

Число відкритих пописів, а передусім їх якість, не тільки стверджують наявність успішної діяльности Українського Музичного Інституту, але і вказують на подивугідний ріст цієї мистецько - виховної інституції та спричинили для її розвитку органічне і життєві умовини завдяки великому заінтересуванню широких кіл українського громадянства саме в ділянці музичного виховання, замітній талановитості наших дітей та завзятій праці учителів У. М. Інституту.

Програму попису Відділів У. М. І., що відбувся 8 травня 1954 року, заповнила ціла низка творів, що за хронологічним порядком починалися від зразків дитячої літератури, передусім у формі програмових образків, аж до конструктивно-складної форми фортепіянового концерту, що їх виконували учні філій У. М. Інституту відповідно до ступня заавансованости.

У зв'язку з тим — у сконденсований формі учнівського попису, немов на фільмовій стяжці присутній на пописі слухач мав змогу познайомитися з поступовими етапами педагогічного процесу музичної підготовки учня У. М. Інституту.

У пописі Відділів У. М. І. взяли участь учні таких учителів: **Т. Богданської (Ньюарк)** — Марія Леськів (II н.), У. Ковальська (II н.), Роксоляна Паличин (I с.); **Д. Караноюич (Ньюарк)** — В. Дзедзик (I с.); **Г. Клим (Ньюарк)** — М. Ковблянська (I н.), В. Сигалів (II н.); **Я. Кобрин (Честер)** — Т. Збір (IV н.); **Ю. Оранського (Филаделфія)** — Е. Кульчицька (III н.); **Р. Савицького (Филаделфія)** — В. Шашаровський (IV н.), Ждана Кравців (I с.), Л. Кондра (I с.), М. Озарків (I с.), Роман Савицький (II с.), О. Струк III с.), Любов Добровольська (IV н.); Галина Савчак (IV с.); **О. Чипак (Пассейк)** — О. Сенишин (II н.), Ліда Рудницька (II н.), Богдан Кобзар (IV н.).

У зв'язку з солідною і жертвенною підготовою окремих творів попису всі учні, без винятку, заслужили собі на признання. Деякі з них осягнули серйозні успіхи в технічній ділянці, про що деякі обставини пописи зіграли і були освяні проміннями виразово - музичної завершеності, а в деяких виконаннях надто на роблених вогнях індивідуалізму. Якщо ж були тут і там деякі недотягнення, то це справа самозрозуміла на пописі учнів; вони ж іноді виступають проти волі виконавців.

Мистецтво — це високий духовий стан людини, що вимагає покликання. Виразником покликання до мистецтва бував талант, але праця стає його щоденним кормом.

У систематичній праці хочемо пізнати в інструменті свого приятеля, при допомозі якого вслід за голосом мистецтва зможемо відкривати щораз-то красі красвиди у світі містерій мистецтва тонів.

Отож не гайте часу, ідіть вперед, бо мистецтво Вас кличе!

Ігор Сонєвицький

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Сиракюз, Н. Й.

25-ліття ОУН.

Ювилей 25-ліття Організації Українських Націоналістів — відсвяткувала наша громада врочисто, дня 16 травня ц. р. Святкування підготовила Обласна Управа ОДВУ, а якій приймали участь Відділи ОДВУ із Сиракюз, Рачестеру, Ютики і Амстердаму.

Після вислухання Богослужб у обох наших церквах і Панахид за душі померлих членів ОУН і ОДВУ — відбулась у залі Українського Народного Дому святочна Академія. — Відкрив її коротким словом п. Ю. Кушнір з Ютики, голова Обласної Управи. Промову виголосив М. Середович.

Представив він процес 25-літнього існування ОУН та вказав на ті великі здобутки Організації у боротьбі українського народу за державність.

Ансамбль Бандуристів 20 Відділу ОДВУ з Рачестеру під керівництвом С. Тупіся прекрасно виконав низку пісень („Луном іду", „Запорізький марш", „Ой Морозе, Морозеньку", „Ой при лужку"). На настерливі домагання публики мусів цей дуже милий колектив виконати ще надддатки.

Відомий наш скрипаль і композитор деяких популярних пісень проф. В. Тритяк відограв на скрипці по мистецьки кілька точок. Бурхливими оплесками нагородила публика В. Тритяка, коли він із своїм зрестеливим сином Юрком виконав Український Марш. Акомпаніював п. В. Савицький з Ютики. Своєрідною атракцією був виступ танкової групи наших найменших з Рачестеру. Шісвадцять малих танцюристів відтанцювали ряд народних танків. Були групові і сольові виступи і всі вони були чудові. Тяжко перечислювати всіх виконавців або когось спеціяльно вирізнити, бо всі ті малі „артисти" виконали своє діло блискучо. Публика не хотіла їх відпустити зі сцени, чи то „гопака", як вони виконували „козачка" — чи коломийку", чи „Чумака" — чи інші точки програми. Належиться повне признання керівникові тієї групи п. І. Заболоцькому, а батьки цих діточок можуть бути горді зі своїх мистців.

Акомпаніювала п. І. Саламаха.

Після мистецької частини відбувся бенкет. Численні гості з околиць і Сиракюз засіли до спільних столів. Молитвою і піснею „Христос Воскрес" розпочато бенкет. Жінецтво із Українського Золотого Хреста подбало про гостей якнайкраще і за те належиться йому повне признання. Під час бенкету промовляли деякі гості з „старі" члени ОДВУ, як Д. Сохоїцький, І. Туркевич, І. Пігуляк і другі. Дуже замітною і гарною була промова І. Пігуляка.

Вечері відбулась товариська забава.

М. С.

Рачестер, Н. Й.

Свячення Товариства „Самопоміч"

Дня 9 травня ц. р. місцевий від. Тов. „Самопоміч" влаштував „Свячене" для своїх членів та гостей. Гарна погода, спортові змагання та ворожа постава певних людей причинилися, що при гарно та щедро заставлених столах, засіло всього 86 осіб. Хоч кількість присутніх була мала, однак моральний успіх „Свяченого" був великий. Щирий український святочний настрій, спільна молитва, та невмируще „Христос Воскрес" пригадали присутнім давні часи, пригадали покинуті міста та села... думки понеслись до Рідного Краю, того далекого, а так близького нам! Серед милої гутірки, провели присутні кілька приємних годин. Велику працю, повну посвяти при організації цієї так успішної імпрези вложили члени Управи відділу, (голова, містоголова, організаційний референт та інші) та ВП. Членкинь 47 від. Союзу Українок, за що належиться щира подяка. Молитвою і посвяченим паски о. Городецький започаткував свято. В часі „Свяченого" забрали слово: о. Городецький, п. радник Зубрицький, д-р Свістель, (голова місцевого від. УККА та голова місцевого від. „Самопоміч" п. Спилик М. О. Горобдецький вказали на конечність придержування засад християнської любови та взаємної толеранції, так відносно одиниць як і цілого народу. Д-р Свістель висказав незломну віру, що український нарід з зрілий до державности, і що з руїни воскресення української державности вже недалека. Рад. Зубрицький пригадав молодому поколінню обов'язки продовжувати працю батьків. Він вірить, що хоч вже є старі мрецами, та його старечі внедовзі будуть ступати по вільній українській землі. Голова Товариства п. Спилик звернув увагу на велику працю, яку виконує „Самопоміч" в збереженні національної свідомости української еміґрації, а особливо молоді. Він пригадав, що старанням Товариства існує „Рідна Школа", де навчання української мови відбувається завдяки доброзичливості місцевого пароха о. Волянського в приміщенні парафіяльної школи, хоч, нажаль, лише один раз в тижні. Також вечірні курси українознавства відбуваються у власній домівці.

Наприкінці, складаючи подяку та побажання всім присутнім, відспівання „Христос Воскрес", пізно ввечері закінчено свято.

Мґр. Роман Тишовницький.

ДОПОВІДІ ПРОФ. І. ОЛЕКСИШИНА

Пенсильвенська Академія Наук уладила наукові зібрання у днях 15-17 квітня 1954 в Пенсильвенській колеґії для жінок в Питсбурґу.

На цих конференціях мав дві доповіді професор Іван Олексишин, на теми: „Верстви бурого вугілля в околиці Жовкви й Рави Руської, в Україні" та „Гіпсові поклади на Поділлі, в Україні, й їхнє стратиграфічне значення".

Професор Олексишин, ветеран УГА, колишній професор геології, географії та природничих наук у університеті й політехніці у Львові, а пізніше в університеті у Грацу і в гірничій академії в Леобен, в Австрії, приїхав до Америки як ДП несповна 8 років тому. Спершу працював як робітник у фабриці, а від минулого року працює в лабораторії Джефферсон Медикал Каледж у Филаделфії.

Пенсильвенська Академія Наук прийняла проф. Олексишина як дійсного члена на підставі його друкованих (в Европі) наукових праць, і як свого члена запросила з доповідями, що їх помістить у своїх записках.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

Хроніка українського життя

В Канаді

25-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ СПИСКОПСТВА КИР ВАСИЛІЯ ЛАДИКИ

На конференції священиків Манітобського Екзархату 29 квітня 1954 р. та на засіданні всіх організацій типу Католицької Акції зґуртованих у Централі Українців Католиків у Вінніпеґу порішено: врочисто відзначити 25-літній Ювілей Єпископства Архиєпископа Кир Василія Ладики, ЧСВВ.

Покликано Ювілейний Комітет, в склад якого входять представники духовенства і світських організацій. Ювілейний Комітет очолює Кир Максим Германюк, ЧНІ, Єпископ Помічник Манітоби. Ювілейні святкування заплановано на день 14 липня 1954 р. в місті Вінніпеґу.

ТЕЛЕВІЗІЙНА ПЕРЕДАЧА УТРЕНІ

В цьому році заряд Катедри св. Володимира погодився, щоб установа Сі-Бі-Сі зняла на телевізію Богослуження Утрені на Великдень. У суботу прибули три великі тягарові авта і встановлено рефлектори й інші прилади. Точно о 12-й годині 25 квітня собор переповнився молящими й почалася відправа Утрені Владикою Михаїлом в сослуженні протоєреїв П. Самця і Д. Фотія та 12 іподияконів. Протягом одної години в храмі лунало Христос Воскрес й інші духовні співи, виконувані прекрасним хором під диригентурою Ю. Головка, а прожектори жмутами сильного світла прорізували храм. В 4-й годині того ж дня власники телевізійних апаратів могли бачити й слухати православну відправу Утрені на Великдень із собору св. Володимира в Торонті.

Координаційний Комітет з представників: УКРАЇНСЬКОГО ФЕДЕРАТИВНОГО ЛЕГІОНУ ім. С.В. ПЕТЛЮРИ, СОЮЗУ ВІЙСЬКОВИХ ІНВАЛІДІВ, ФІЛІЇ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ, ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ, СЕКЦІЇ УКРАЇНОК ім. С.В. ПЕТЛЮРИ, 5-й ЖІНОЧИЙ ВІДДІЛ УГО, м. Дітройт.

З глибоким жалем повідомляємо всіх членів та симпатиків даних організацій, а також все Українське Громадянство на еміграції і на батьківщині, про трагічну смерть хорунжого **ЯКОВА ВАСИЛЬОВИЧА РЕМІННОГО,** що сталась 13. 5. 54 р. Хорунжий Яків Ремінний народився 5-го квітня 1902 року в с. Помийник на Уманщині. Покійний залишив на Україні жінку та доньку, а серед еміграції товаришів по праці над визволенням Батьківщини. Координаційний комітет складає щиру подяку панам: **Григорію Омельченку, Г. Шаповалу, Юхиму Крохмалю, Олі Омельченко**, за їх віддане піклування при урядженні похорону. Щиро дякуємо Всеч. Отцю Протоієрею **Ф. Білецькому** за відправу похорону, та одночасно дякуємо всім тим, які приймали участь в похороні, а особливо ВШ Панам Полк. **П. Филоненку,** та інж. **А. Жаркому,** за їх щирі слова над могилою Покійного. На могилу Покійного були складені вінки від Організації Українського Федеративного легіону ім. **С.В. Петлюри**, філії Політв'язнів та від окремих осіб.

Спи-ж наш друже кріпким сном, хай над тобою чужа, але вільна земля держиться пухом.

Члени Координаційного Комітету:

Полк. П. Филоненко, Сотн. Ів. Чикало, Гол. філії політ. в'язнів Л. Тимошенко, Микола Шевд, Ольга Синявська Марія Шкурат.

● ПРАЦЯ ● Help Wanted—Male

УВАГА! ПРОДАВЦІ МУЖЧИНИ!
ВІД 18 ДО 40 РОКІВ
які хочуть мати власний бизнес при малім вкладі гроша.
Можете заробити $40-$60 і $75 денно.
В справі умови телефонувати до Henry Fette в
FETTE FORD
977 Bloomfield Avenue, Clifton, N. J.
Tel. PRescott 9-7000
(при Allwood Traffic Circle)
● Відкрито щоденно від 9-9, також в неділю. ●

ПОТРІБНО КУХАРЯ
Стала праця, добра платня. Присмні умовини праці. Голоситись:
CESARIO'S WYKAGYL GRILL
1279 North Ave., New Rochelle
Phone New Rochelle 6-9580

МУЖЧИНА З АВТОМ
Ми впровадимо Вас в бизнес. Не треба вкладу. Голоситись:
KELLY
713 Bangs Ave., Asbury Park, New Jersey

TIRE MAN
Досвідчений у всіх родах гумових колес. Стала праця, 48 год. Добра платня. Деяка продаж. Багато компан. добродійств.
Голоситись:
FIRESTONE STORES
30-29 Steinway St., Astoria, L. I.
Phone: AS 8-5180

● Професійні оголошення ●

САМОСТІЙНИЙ КНИГОВОД
який поведе подвійну бухальтерію, загальні конторські книги, кредити, колекції. Необхідне машинописання, бажана стенографія. Мусить говорити досконало по-англійськи. — Писати:
REYNOLDS ADVERTISING COMPANY
17 W 44th Street, New York City
Подайте вік, освіту, досвід, одержавну платню, ч. телефону.
Не приймається особистих зголошень.

● РОЗШУКИ ●

ЗІНУ ХАЛУПКО, з ампутованою ногою, що 1949 р. знаходилась у шпиталі IPO в Реґенсбурзі, розшукує **МАРКО МЕНЖЕГА.** Хто знав би її адресу прошу повідомити: MARKO MENSHEHA, 3240 Portland Ave., Minneapolis, Minn, U.S.A.

АДРЕСУ ОЛЕСЯ ДІБЕРТА, або його батьків, хоче мати MARKO MENSHEHA, 3240 Portland Ave., Minneapolis, Minn., U.S.A.

Пошукую Юльку **БОРСУК** зам. за Василем Салабун, з с. Войткова, повіт Добромиль, Зах. Україна, виїхали до Америки в роках 1929-30-31. Прошу писати на адресу: DMYTRO BORSUK, 3233 W. Division St., Chicago 51, Ill.

Шукаю брата **ІВАНА ТРОФИМЕНКА.** По війні був в Німеччині, хто б знав щось про нього, прошу ласкаво писати на адресу:
DUNIA MAZARENKO
315 S. Wabash St., Peru, Indiana U.S.A.

„МІЗАР" — ВОРОГ РЕВМАТИЗМУ
Випробуваний середник проти ревматизму й перестуди. Допомагає при болях в руках, ногах і в крижах. Усі ці недуги зникають після вжиття „МІЗАРУ". Великий слоїк коштує $7.00. Належитість посилайте разом з замовленням на адресу:
JOSEPH SOROKOWSKI
900 N. Taylor Ave., Oak Park, Ill.
Tel.: Village 8-3111

● УБРАННЯ ●

ЧОЛОВІЧЕ УБРАННЯ І ПЛАЩІ практичний дарунок на кожну нагоду. Мало вживані, неначе нові, чудово вшиті. Також для Ваших близьких в Европі від $15.00.
LOUIS SANDERS
1541 First Ave., New York City
(Між 80-81 вул.)

● ПРАЦЯ ●
HELP WANTED—FEMALE

Потрібно манікюристок — 2
Досвідчені, 5 днів. 9 до 6 P.M. Платня $60. Присмні умовини праці.
Голоситись:
BEAUTY CENTRE
Cuttermill Rd., Great Neck, L. I.
Phone: Great Neck 2-0905

ДО ДОМАШНЬОЇ ПРАЦІ — ПОМІЧНИЦЯ МАТЕРІ
У віці понад 30 р. Спання на місці, власн. гарна кімната і лазничка. Без варення. Добра платня. Присмна домаш. атмосфера.
Phone AX 7-2514

MERROW ОПЕРЕЙТОРКИ
при жіночих светерах. Тільки досвідчені.
Голоситись треба.
SCARF & BREIT
467 Troutman St., Brooklyn, N. Y.
Phone EV 6-1822

КУХАРКА
Досвідчена, до дому старших віком людей. Спання на місці.
Голоситись:
501 West 190 Street
New York City
Phone LO 8-5200

● Business Opportunity ●

Tarrytown, N.Y., Westchester Co.
Надзвичайна нагода бизнесу.
Присмний дім, 5 апарт. — 3 з них умебльовані. 6 вел. окремих умебльов. кімнат, 6 кахл. лазничок з тушом, 5 окремих входів. Наріжна площа, знамените положення. Добр. дохід. Пишіть M-24-B, Rm. 830, 11 W. 42 St. NYC
Кличне: Tarrytown 4-0644]

РЕСТОРАН НА ПРОДАЖ
Добре положення, дов. винайм, низ. рент, житл. приміщення 6 a.m. — 6 p.m. 6 дн. в тижні. Добрий дохід, $3,500 потр. готівки.
Тел. між 6 a.m. & 2 p.m.
AP. 7-9888.
або пишіть M-24 Room 830, 11 W. 42nd St., N.Y.C.

ВЕЛИКА КРАМНИЦЯ
11-09 154th St., Beechhurst, L. I.
В добрім положенні, відповідна на пекарню, hardware вироби або кожний інш. бизнес. Буде в цілості змодернізований. Поміркований рент.
Власник Flushing 8-1545

DINING CAR — Steel, 40 ft. довгий, повний виряд до провадження. Мусить бути перенесений з тепер. положення. Жадає $3,500. Пишіть або кличте:
SANFORD COOK, INC.,
600 North Ave., New Rochelle, N.Y.
NE 6-0600

РЕСТОРАН — BROOKLYN
Добре наріжне положення. Повний виряд. Можна поліпшити життя. Помірков. рент, винайм. Власник продає по д. уміркованій ціні, тому що мусить відійти.
Відвідайте власника.
228 DeKalb Ave., Brooklyn, N. Y.
Phone ST 3-9554

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

Спорт

„ЛЕВИ" — „СЛОВАКС" 0:1 (0:0)

Склад „Левів": Касіян, Мелешко, Шанасаріян, Кузик, Тищенко, Андрушко, Маркевич, Куцан, Коханюк, Дахнівський I, Куляс, Гладкий, Дахнівський II.

Серед 700 глядачів, що „з довгими лицями" опускали Вінемак - Парк Стадіон у Шикаґо в неділю 16 травня — мабуть не знайшовся ні один (навіть з противного табору!), хто уважав би поразку „Левів" заслуженою. Цісі думки були теж усі змагуни словацької дружини. „Леви" заграли один з найкращих своїх матчів у цьому сезоні. М'яч мандрував точними приземними подачами від ноги до ноги так, що збентежені словаки майже зовсім не приходили до ґолосу. Вони грали від першої до останньої хвилини виразно дефензивно з трьома напастниками та вісьмома оборонцями. Помимо своєї мудрої тактики, вони не були б в стані оминути високої поразки, коли б не стріловий пех (а подекуди й незарадність наших напасників) та знаменитий воротар гостей. Одинокі ворота дня здобув дуже припадково правий лучник словаків — Бераковіч, використовуючи непорозуміння Андрушка з Мелешком. — Нема де сховати: „Леви" є сьогодні кляса для себе! Їхні задні формації з Мелешком, Шанасаріяном, Кузиком, Андрушком і Тищенком не мають собі рівних у Шикаґо.

Все ж таки факт залишається фактом: „Леви" програли свої перші мистецькі змагання, втративши дві цінні точки. Їх надробити — буде великим завданням у змаганнях, що ще перед нами!

Р. Дублянниця

● **У Женеві** розпочались американсько-комуністичні переговори про звільнення з червоного Китаю 32 американців, схоплених китайськими комуністами в різний час і при різних нагодах. Китайські комуністи буцімто закидають американцям, що вони „насильно придержують" 5,000 китайських студентів в ЗДА. Про ці переговори нема ніяких офіційних повідомлень.

ТУБУЄ ВАС ВАШЕ ВОЛОССЯ?

Якщо ви стурбовані тим, що ваше волосся занадто випадає або рветься на кінчиках через неприродну сухість, ви зрадієте, як довідаєтесь від людей, що колись хворіли на випадання волосся на голові. Вони врятували себе від цієї недуги вживанням нового ліку, що зветься ТРАЙСАН (TRYSAN).

Доходять відомості, що ці й інші турботи з волоссям, які бувають від сверблячки, малого лишаю тощо, припинилися завдяки правильному вживанню цього чудового ліку.

Не зволікайте, аж поки погіршає стан вашого волосся, а зараз же вживайте ТРАЙСАНУ. Ми маємо його тепер в обмеженій кількості. Ви зможете дістати його за спецільну ціну, коли надішлете поштою повідомлення до TRYSAN CO., Box 226, Dept. 201, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам дві тридоларові пачки за $5, тобто із знижкою $1 від звичайної ціни. Коли посилати післяплатою (C.O.D.), тоді додати ще поштову доставу.

Ім'я ______
Адреса ______
Місто ______ Стейт ______

● **Одна асекураційна компанія** вирахувала, що уряд ЗДА від самого початку свого існування видав 888 більйонів долярів. Ці видатки зроблено впродовж 165 років. З цієї суми найбільше видано на оборону країни — 57% або 506 більйонів долярів, і на відсотки від державних боргів 9%, або 76 більйонів. З того всього видано 82%, або 730 більйонів, в роках 1940—1953.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.—Б-во Василія відд. 168, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 6-го червня, о год. 2:30 попол., в У. Н. Домі, 760 Стейт Стріт. Проситься членів прибути і вислухати піврічний звіт уряду і контрольної комісії і звіту з Конвенції. Також буде роздача чеків дивіденд. — Н. Марків, предс.; Ст. Космина, кас.; Г. Бабин, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ

Посмертні Згадки

МАРКО ШИЯН, довголітній член Б-ва св. Стефана, відділ 221 УНСоюзу в Шікаґо, Ілл., помер в 60 році життя 11-го травня 1954 р. Був родом з с. Гуків Самбірського пов., Зах. Україна. Полишив в смутку двох синів, Петра і Дмитра і три внуки. Похорон відбувся 14-го травня з укр. греко-кат. церкви св. Николая при участі Родини, Членів відд. і Знайомих. Відпроваджено на цвинтар св. Николая. Відділ стратив доброго члена й свідомого українця. — В. И. П.!
Т. Шпікула, секр.

ІВАН ІЛЧИНЬСЬКИЙ, член Б-ва св. Стефана відд. 221 УНСоюзу в Шікаґо, Ілл., помер 14-го травня 1954 р. Роджений в Бродах, пов. Золочів, Зах. Україна. Оставив в смутку дружину Раїсу і дві дочки Зеновію і Гелину. Похорон відбувся 17-го травня при участі Родини, членів відд. і Приятелів, з греко-кат. церкви св. Николая відпроваджено на цвинтар св. Николая.
Т. Шпікула, секр.

● MISCELLANEOUS ●

American Beauty Awning Corp.
ADJUSTABLE
Aluminum Awnings
INSIDE CONTROL
for Light & Ventilation
266 Sea Cliff Ave.
Sea Cliff, L. I. Glen Cove 4-7406

● REAL ESTATE ●

OZONE PARK
149-55 TAHOE STREET
НОВИЙ 5-КІМНАТНИЙ ДІМ
Пластеровані стіни. Вироблена площа 40x100. Повний бетонний підвал. Оливне пароaве огрівання. Поширене піддашшя. Модерна кухня, кахл. лазничка, 2 спальні, велика вітальня й інш. Багато шаф! Також чудовий дім в Hempstead.
A Real Buy!
INVESTIGATE
VIRGINIA 8-2797

Спеціальний продаж при кінці цього тижня. — Тільки $24,995
RYE, Sound View Ave., околиця Ryewood county club, 2 доми в стилі, 3 спальні, 1½ лазнички, елек. кухня, з круч. сосни шафи, 22ft. Thermopane вікна, парк. підлоги, відкр. веранда, відділ. ґараж, радіянт. огрівання $110 річно, венец. заслони, красвид, огорожа.
Будівничий V. Petro, LU 8-8253

WHITESTONE — FLUSHING
2 нові доми з цегли.
по 2 родини, по 10 кімнат по 2 ґаражі. Гарна околиця, вигідний транспорт. По інформації кличте:
ІВАН РИБАК, будівничий
FL 8-5020

● MISCELLANEOUS ●

JOHNSON'S BAKERY
OR 3-1529
ГАРНЕ РІЗНОРОДНЕ ПЕЧИВО
Все печеться на місці з найліпшого і вибраного матеріялу.
ТОРТИ, ЧАЄВІ ТІСТОЧКА СТРУДЛІ (VORTEX)
Ви можете замовляти СВІЖІ ТОРТИ просто з печі.
Солідна обслуга.
Говоримо по-українськи.
62 FIRST AVENUE
(Near 4th Street)
NEW YORK CITY

● REAL ESTATE ●

3 РОДИН. — WOODSIDE, L. I.
2 апарт. до зайняття
6, 5, 4-кімн. апарт. 4 і 5-кімн. будуть порожні, олив. огрівання. Близ. комунікацій, шкіл, церков й ін. Без посередництва.
Ціна на скорий продаж!
ILLINOIS 7-3818

Велика родина або професіоналі. West New Brighton, S. I., 10 кімн., ґараж на 2 авта, 85x200, фронт до 2 вулиць, гарна мешк. дільниця, догід. комунікації, склепи. школи $21.000
GI 2-0029 — GI 7-4550
M-25, Rm. 830, 11 W. 42 St. NYC

ЗАМЕШКАЙ, РЕНТ ВІЛЬНИЙ!
3-родин. Brooklyn, тільки $19,500
Park Slope дільниця. Зараз до зайн. 4 кім. апарт. A-1 умови. Всі мідяні рури, кахл. лазнички, $150 місяч. дохід, близько до всього.
Власник South 8-1977

WHITESTONE Detached бл. St. Nicholas церкви, відокремлений 1-родин. дім, 8 кімн., 4 спальні, 2 кухні, 2 лазнички, олив. огрівання, 40x100, добре втриманий дім, $16,800.
MAIN REALTY
135-39 North Blvd. at Main St., Flushing, L. I. EN 3-5444

DANBURY, CONNECTICUT
Ідеальне положен. Голов. Гайвей, 5 акр. 350. ft фронт. Викінчений підвал, 1 мале бунґало — верчена криниця, елекр., удосконалення. Над. на мотель, таверну й інші биз. можливості.
Тільки $12,000.
Власник Primrose 5-2785
M-26, Rm. 830, 11 W. 42 St. NYC

NEW ROCHELLE — $31,500
Чудовий 3-родинний дім.
Виїмково догідне положення. Доб. дохід з посілости. Досконалі умовини. Чудовий красвид. Відповід. апартмент власника.
Кликати: NE 6-0344

НА ПРОДАЖ ЗІ СТРАТОЮ! (Sherman, Conn.) 75 м. NYC — 5 літ. катеджів, 2 спальні, модер. удогіднення — коминок. 65 акр. площа, простягається 1500 ft. Кожна сторона приватна — тверда дорога пр. спокій. окр. 4 акр. озера. Пишіть: M-26-A, Rm. 830, 11 W. 42 St., N.Y.C. Weekends call New Milford, Conn. Elgin 4-6277.

Мусить продати — відїзджає на захід!! — Бюро або склеп і апарт., 1-повер. fireproof будинок, 20x60, радіянт. огрівання, олив. мешкання, модер. лазничка биз. зона, бл. RR & бос. Патіо і город 35x126, $10,900. Наріжна площа 74x144. Great Kills, Staten Island, N. Y. Call all day Sat. Aft. 5 P.M. Daily HO 6-2240 or write M-26-A, Rm. 830, 11 W. 42nd St., New York City.

В ПОВІТІ BERGEN WRIGHT VILLAGE
Огородові мешкання.
Найнижчі чинші в повіті Bergen.
3 кімнати $75 місячно
4 кімнати $89 місячно
включно з огріванням.
- Парцелі з кущами
- Відпочинкові городи
- Місце на паркування ззовні
- Ґаражі
- Близько шкіл, склепів і комунікацій.

ДОРОГОВКАЗ: Route 46 з мосту G. Washington до Hasbroock Heights, на полудне при Boulevard, около 2 м. до "Traffic Circle" скрутити на право при Passaic St., 5 бл. до "Wright Village."
Бюро винайму на місці.
PRescott 7-1620

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

Offered As a Speculation — Новий виріб.
PURITAN Bottling Co., Inc.
(Заснована від 1927)
190,000 шерів гуртово $1.50 за шер. Фляшки присмних напитків Carbonated, включно NESBIT ORANGE. Смачний кавовий напиток CARAMBA й інші присмаки.
ФАБРИКА й БЮРА:
615 ADAMS STREET, HOBOKEN, N. J.
ПИШІТЬ ЗА БЕЗПЛАТНИМ КАТАЛОГОМ.
Michael Spano, Underwriter, Puritan Bottling Co., Inc — 615 Adams St., Hoboken, N. J. Tel. SWarthmore 2-1050—1051
Please send me offering circular on Puritan Bottling Co., Inc.
Name ....
Address .... Phone ....

ФІРМА KARBINYK REAL ESTATE
одинока українська, в Брістоль-Левіттави-Морісвіл, в долині Делавер, найбільшого індустріяльного осередку на сході, має на продаж доми, площі і другі підприємства.
За інформаціями звертайтесь до:
KARBINYK REAL ESTATE, 153 W. Wyoming Avenue, Philadelphia 40, Pa. — Phone: Michigan 4-5029
Мирон Карбінник, властитель.

ОТРУЙНА ІВА (POISON IVY)
Нова надзвичайна Herb Formula 101 дає негайну полегшу при свербінні. Препарована на poison ivy. Не потребуєте терпіти. Ґарантія звороту грошей. Пішліть тепер $1.00 на пачку.
SLAVIA HERB COMPANY
529 Springfield Avenue, Newark 3, N. J.

Якщо Ви здесперовані симптомами астматичним кашлем чи бронхіяльним запаленням, то не пропустіть нагоди це прочитати.
Ось великі новини для терплячих у звідомленнях про майже чудесну поміч на такі симптоми: важкий віддих, почуття душення, спазматичний кашель під час задержки флеґми, задихування та інші терпіння, що йдуть у парі з астматичним кашлем та бронхіяльним запаленням. Цей чудесний лік, званий PENNYL, творить чуда як відкашлювальна поміч в цій ситуації. Одна доза, як відомо, приносить полегшу. Тепер цей лік доступний читачам цієї газети, які можуть одержати пляшку, висилаючи звичайно цей вирізок до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 38, Box 762, Peekskill, N. Y. Не треба висилати грошей. Вистарчить вписати друком докладно Ваше ім'я і адресу на зворотній стороні коверти. Заплатіть поштареві $3 і кошти пересилки COD, по одержанні фляшки. Коли Вам стане легше від поганих симптомів, Ви признаєте, що це є найкращий видаток, який Ви колинебудь зробили.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВИНҐС!

СИВЕ ВОЛОССЯ ЩЕЗАЄ БЕЗ ФАРБУВАННЯ

Чудовий препарат можна тепер дістати, щоб повернути сиве волосся до природної темної краски, наче магічним способом. Коли уживати його кожного дня на короткий час, він поступово і чудесно переміняє сивий вигляд на природний колір. Тямте темне волосся дає вигляд молодости.

Якщо ви хочете випробувати цей дивуючий препарат без риску, то вишліть оцей вирізок до TRYSAN CO., Dept. 67, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам 2 піятретя-долярової вартости пляшки за $4 з додатком Федерального податку в 40 цнт. Це знижка в $1.10 на правильній ціні. Якщо, після ужиття згідно з вказівками, ви не будете задовільні з якихнебудь причин, вам звернуть повну грошеву заплату.

Ім'я ______
Адреса ______
Місто ______ Стейт ______

МУЖЧИНИ, ЖІНКИ

Якщо ви не вдоволені тим, що не можете втішатися вигодами, які вам дає ПРИРОДА, тому, що вам їх замало або не до вподоби, з недостачі належних вітамінів в щоденній дієті то прочитайте оце.

Вас повинні спеціяльно цікавити вістки від тих, що мали найбільші добродійства з уживанням формули, знаної як TRI-X. Це та формула, якої щоденна доза дає більше ніж мінімальне запотребування для дорослих деяких загально признаних вітамінів.

Якщо ви відчуваєте, що ви теж можете скористати з такого складника, то ви будете раді довідатися, що ви можете дістати потрібну кількість, коли вишлете оцей вирізок до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 3, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам негайно пачку вартости $3.50 відворотною поштою. Не потребуєте посилати грошей з замовленням. Заплатите поштареві при доставі.

Ім'я ______
Адреса ______
Місцевість ______ Стейт ______

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

МИРОСЛАВ С. МОДНИЙ
Licensed
Директор Похоронного Заведення і бальзамування.
"A Courteous And Dignified Funeral Service"
4491 Broadview Rd. SH 1-8400
10217 Union Ave., DI 1-3100
2824 West 14th St. PR 1-0078
CLEVELAND, OHIO

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2. N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

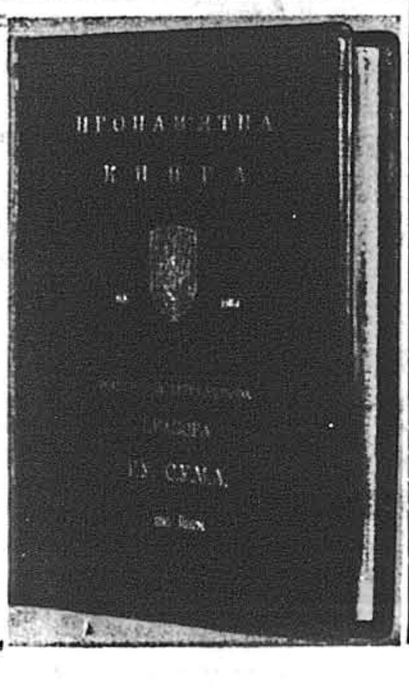
В першу річницю смерти
нашої незабутньої Мами і Бабуні
бл. п. АННИ з Левицьких ГАНКЕВИЧ
відправиться
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
В СУБОТУ, 5-го ЧЕРВНЯ, о год. 8-ій ранку
в церкві св. Юра в Ню Йорку
та
ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА
на кладовищі св. Івана (St. John's Cemetery) Brooklyn, N. Y.), о год. 10-ій рано.
Цією дорогою просимо всіх Рідних і Знайомих взяти участь у Богослуженнях.
ДІТИ і ВНУКИ.

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ТОВАРІВ НА ЛІТО
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8 вул., між 2-3 Евеню.)

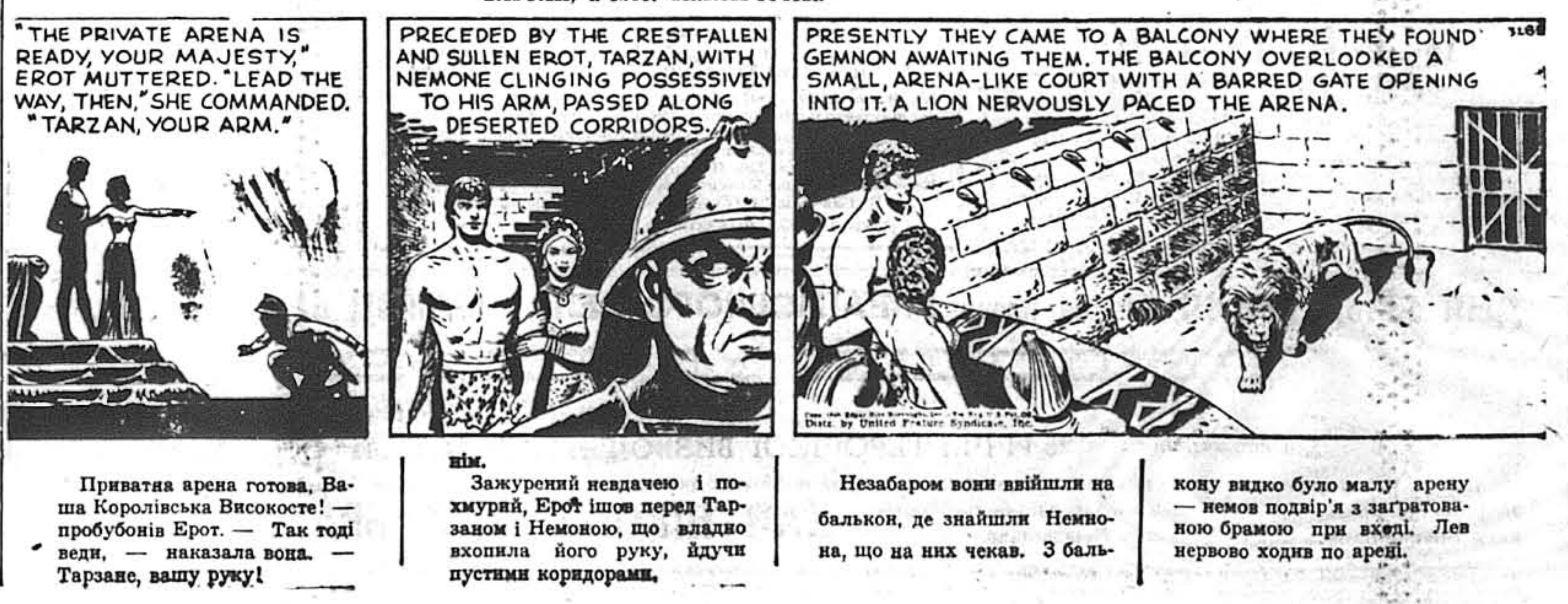

має на складі великий вибір нових солом'яних та імпортованих з панами КАПЕЛЮХІВ від $1.94 та більше. Пригадуємо, що у нашому відділі МУЖЕСЬКОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ першої якости правдиві лляні сорочки з короткими рукавами, знаної марки "Jayson" від $1.29 вгору.
Всі сорочки ґарантовані в пранні. У великому виборі також: дощевики, парасолі, краватки, шкарпетки, паски, купелеві одяги і т.п.
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи.
Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилях 1480, (станція WHOM).
Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятниці і суботи до 10:00.
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE (Іст 8. вул. Bet. 2—3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

ПЕРЕПЛЕТНЯ РОМАНА ПЕЛЕХА
125 EAST 4th STREET, NEW YORK 3, N. Y.
ПРИЙМАЄ ЗАМОВЛЕННЯ
— від —
ОРГАНІЗАЦІЙ, ТОВАРИСТВ І УСТАНОВ
— на —
ПРОПАМ'ЯТНІ КНИГИ
ВИКОНАНІ
В ШКІРІ ЗІ ЗОЛОТИМИ БЕРЕГАМИ

ТАРЗАН, ч. 3285. Чекають го тові.

Приватна арена готова, Ваша Королівська Високосте! — пробубонів Ерот. — Так тоді веди, — наказала вона. — Тарзане, вашу руку!

нім.
Зажурений невдачею і похмурий, Ерот ішов перед Тарзаном і Немоною, що владно вхопила його руку, йдучи пустими коридорами.

Незабаром вони ввійшли на бальконі, де знайшли Немнона, що на них чекав. З бальжону видко було малу арену — немов подвір'я з заґратованою брамою при вході. Лев нервово ходив по арені.